

Miljøgodkendelse af kvægbruget på Morumvej 71, 9600 Aars

Gældende fra
17. december 2025

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

1. Indholdsfortegnelse

1. Indholdsfortegnelse	2
2. Afgørelse	3
3. Situationsplan	5
4. Vilkår	6
4.1 Anlæg og teknologi	6
4.2 Forebyggelse af forurening	7
4.3 Forebyggelse af gener	8
4.4 BAT for drift og ressourceforbrug	9
4.5 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	9
4.6 Ophør	9
5. Kommunens vurdering	10
5.1 Anlæg og teknologi	10
5.2 Forurening fra husdyrbruget	12
5.3 Gener fra husdyrbruget	14
5.4 Samlet vurdering	15
6. Øvrige oplysninger	15
6.1 Andre tilladelser	15
6.2 Offentliggørelse	15
6.3 Tilsynsmyndighed	15
6.4 Klage og søgsmål	15
6.5 Underretning	16
6.6 Stamdata	17
7. Bilag	18
7.1 Projektbeskrivelse og konsekvensvurdering	18

2. Afgørelse

Vesthimmerlands Kommune meddeler hermed miljøgodkendelsen efter § 16 a stk. 1 i husdyrbrugloven¹ til husdyranlægget på Morumvej 71, 9600 Aars, matr. nr. 1a Morum By, Vognsild. CVR-nr. for bedriften er 37619566, og bedriftens husdyrproduktion har CHR nr. 30623, ansøger driver også Svoldrupvej 98 med CHR nr. 88837. Husdyrbrugene er ikke forureningsmæssigt og teknisk forbundet, det godkendes derfor alene.

Der søges om dispensation fra afstandskravet mellem egen boring og stald 1.

Det er første gang der søges om godkendelse efter stipladsmodellen til ejendommen, derfor bliver hele husdyrbrugets miljøforhold vurderet samlet. Den eksisterende godkendelse bortfalder, når den nye godkendelse er meddelt.

Godkendelsen er givet på de vilkår, som er listet i kapitel 4. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Godkendelsen bortfalder helt eller delvist, hvis projektet ikke er gennemført og byggeri ikke er færdigmeldt inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse. Hvis godkendelsen har været udnyttet ifølge ovenstående, men herefter ikke har været driftsmæssigt udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år².

Vilkårene i miljøgodkendelsen har 8 år retsbeskyttelse. I helt særlige tilfælde kan der meddeles påbud om ændring af vilkår på et tidligere tidspunkt ifølge Husdyrbrugloven³.

Miljøgodkendelsen omfatter

Ejendommen omfatter stald- og opbevaringsanlæg til en malkekvægproduktion med køer, kvier og kalve. Den nuværende udvidelse omfatter ny plads på 208 m² til kalvevogne og en mindre udvidelse i kostald på 50 m², samt en møddingsplads. Se kapitel 3 – situationsplan.

Vurdering

Ansøgningsmaterialet og den medfølgende projektbeskrivelse og miljøkonsekvensrapport (se kapitel 7) er gennemgået, vurderet (i kapitel 5) og fundet tilfredsstillende. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt.

Der er søgt dispensation fra afstandskravet på 25 m fra stald 1 til privat boring med følgende begrundelse: Der er tale om en eksisterende bygning med et eksisterende produktionsareal, hvor gulvtypen ændres fra dybstrøelse til sengestald med fast gulv, dvs. at der både før og efter renoveringen er tale om gulve, som er udført med uigennemtrængelige materialer, hvorved risikoen for forurening minimeres. Ansøger har oplyst, at der ikke går dyr eller køres med husdyrgødning hen over boringen.

Kommunen vurderer, at der kan gives dispensation på baggrund af det ansøgte. Det er kommunens vurdering at der ikke vil være en forøget risiko for boringen. Afstanden fra stald 1 til boringen er ca. 18 m.

¹ Lovbek. nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)

² § 59a i Husdyrbrugloven

³ § 40 i Husdyrbrugloven

Vesthimmerlands Kommune vurderer, at det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift og ikke vil påvirke områdets landskabelige værdier væsentligt. Vi vurderer at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper, hverken i eller uden for Natura 2000 områder. På baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse vurderer vi endvidere, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for plante- og dyrearter.

Endeligt vurderer vi, at driften af anlægget ikke vil være til gene for de omkringboende.

På den baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte projekt, ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes.

Vesthimmerlands Kommune
Ellen Marie Larsen
Agronom

4. Vilkår

4.1 Anlæg og teknologi

1. Stalde og staldafsnit skal indrettes og anvendes i overensstemmelse med ovenstående situationsplan og som anført:

Stald	Staldtype	Produktionsareal, m ²	Dyretyper
Stald 1 1.793 m ²	Sengestald m. spalter, ringkanal	1.147	Alle kvægtypene: malke- og ammekøer, kvier, stude og slagtekalve
	Dybstrøelse	100	Alle kvægtypene: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
	Sengestald m. fast gulv (NYT)	50	Alle kvægtypene: malke- og ammekøer, kvier, stude og slagtekalve
Stald 2 1.915 m ²	Sengestald m. fast gulv	793	Alle kvægtypene: malke- og ammekøer, kvier, stude og slagtekalve
	Dybstrøelse	459	Alle kvægtypene: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
Stald 3 219 m ²	Dybstrøelse	97	Alle kvægtypene: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
	Sengestald m. fast gulv	125	Alle kvægtypene: malke- og ammekøer, kvier, stude og slagtekalve
Stald 4 162 m ²	Dybstrøelse	85	Alle kvægtypene: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
Stald 5 208 m ²	Dybstrøelse (NYT)	75	Kalve (under 6 mdr.)
Samlet		2931	

2. Gangarealer, som ikke skræbes automatisk, skal rengøres manuelt mindst 1 gang dagligt.
3. I dybstrøelsesafsnittene skal dybstrøelsen altid være tør i overfladen. Dette kan ske ved hyppig udmugning, eller ved at der hyppigt strøs med halm eller andet tørstof.
4. Gødningslagre skal indrettes og anvendes som anført:

Anlæg	Gødningstype	Areal, m ²	Overdækning
Gyllebeholder 1, 2.000 m ³	Flydende	492	Flydelag
Gyllebeholder 2, 3.000 m ³	Flydende	752	Flydelag
Møddingsplads	Fast	84	Tætssluttende og vandtæt materiale

5. Ensilageopbevaringsanlæg skal indrettes og anvendes som anført:

Anlæg	Areal, m ²	Antal sektioner	Bagkant	Afløb til
Plansilo	3.450	4	Mur eller randzone	Opsamlingsbrønd til udsprinkling

Landskab

6. Langs den sydvestlige langside af ensilagepladsen skal der opretholdes skærmende beplantning. Den skærmende beplantning skal bestå af løvtræer og buske, der er naturligt hjemmehørende i området, og beplantningen skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel genplantning.

4.2 Forebyggelse af forurening

Opbevaring af husdyrgødning og ensilage

7. Der skal altid være en opbevaringskapacitet til rådighed for husdyrbrugets husdyrgødning på mindst 9 måneder.
8. Gyllebeholderne skal inspiceres mindst en gang om året, og evt. vedligeholdelse skal udføres.
9. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller – siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
10. I tilfælde af etablering af ensilagestak i markstak skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Spildevand og overfladevand

11. Overfladevand fra ensilagepladsen skal ledes til en opsamlingstank, hvorfra det må sprinkles ud. Dimensioneringen af udsprinklingsanlægget skal følge de anvisninger, som er opstillet i Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05 "Udsprinkling af overfladevand fra ensilagesilo og ensilageplads".
12. Hvis opsamlingstanken bliver fyldt, og det ikke er muligt at udsprinkle (f.eks. i vintermånederne) skal vandet pumpes op i en gyllebeholder.
13. Ved udsprinkling af vand fra ensilagepladsen skal der holdes en afstand på minimum 50 m til søer, vandløb, dræn og grøfter.
14. Overfladevand fra ensilagepladsen må ikke udsprinkles i perioder, hvor jorden er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. I disse perioder skal det ledes til opsamlingstank.
15. Dieseltanke skal placeres på fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
16. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
17. Smøreolie, hydraulikolie, motorolie og lignende skal opbevares efter reglerne i "forskrift af olier og kemikalier" så der ikke opstår risiko for forurening.

18. Opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, overfladevand, grundvand, luft og kloak.

Uheld og risici

19. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til Alarmcentralen på 112 og følgende straks at underrette Tilsynsmyndigheden, Vesthimmerlands Kommune Miljøafdeling 99 66 70 00.
20. Spild af miljøfarlige stoffer (olie, kemikalier etc.) skal straks opsamles.

4.3 Forebyggelse af gener

Lugt

21. Der skal altid være god staldhygiejne i alle staldafsnit
22. Hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende handlinger/tiltag.

Støv

23. Transport til og fra ejendommen skal ske på en måde, som begrænser støvgener for omboende.

Støj

24. Husdyrbrugets støjbidrag*, må ikke overstige følgende værdier:

Ugedag	Tidsrum	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	7 timer
	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	1 timer
Nat	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	½ timer

*): Støjbelastningen er det ækvivalente, korregerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder derfor al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommen bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

25. Målinger eller beregninger til kontrol af, at støjvilkårene er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges 1 gang årligt, såfremt målinger viser, at støjgrænserne er overholdt.

26. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i anlæggets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Lys

27. Belysning i stalde skal være slukket eller neddrolet mellem kl. 23 og kl. 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden.

Skadedyr

28. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
29. Forekomst af rotter skal forebygges. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

4.4 BAT for drift og ressourceforbrug

Ressourceforbrug

30. Den mekaniske ventilation i stald 4 skal vedligeholdes og rengøres således, at det altid fungerer optimalt, og der ikke bruges energi på unødigt ventilation.

4.5 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

31. Der skal altid foreligge dokumentation for, at affald er bortskaffet miljømæssigt forsvarligt. Dokumentationen skal gemmes i 5 år og kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
32. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af beredskabsplanen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med beredskabsplanen.
33. På tilsynsmyndighedens forlangende skal der kunne fremvises dokumentation for at afløb på kalvepladsen (stald 5) er udført af en autoriseret kloakmester.

4.6 Ophør

34. Ved ophør af virksomheden skal stalde og opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning. Gødning skal anvendes i overensstemmelse med gødningsanvendelsesbekendtgørelsen⁴.

⁴ Bek. nr. 931 af 16-07-2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning

5. Kommunens vurdering

Ansøger har i projektbeskrivelsen og miljøkonsekvensrapporten⁵ redegjort for udvidelsen og beskrevet husdyrbrugets potentielle indvirkning på omgivelserne.

Kommunen har behandlet ansøgningen på grundlag af disse oplysninger. Det er kommunens vurdering, at oplysningerne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten lever op til kravene i husdyrbrugloven.

Generelle forhold/historik

Ejendommen på Morumvej 71, 9600 Aars blev godkendt i 2015. Godkendelsen blev givet med to trin. Trin 1 var en udvidelse til 494 DE i kvæg og trin 2 var til 1.134 DE i kvæg. Godkendelsen blev aldrig udnyttet fuldt ud, det var kun trin 1 der blev udnyttet, og det er derfor trin 1, som er den lovlige nudrift for ejendommen. I 2022 er der anmeldt en udvidelse af ensilagepladsen i overensstemmelse med dagældende husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁶.

Ansøger ønsker nu en miljøgodkendelse efter § 16a til kvægproduktion i eksisterende bygninger samt muligheden for fleksibilitet i dyreholdet. Med nuværende godkendelse ændres produktionsarealet lidt i stald 1 og der etableres en plads til kalvevogne langs med stald 2. En eksisterende plads vest for råvarehuset godkendes til møddingsplads.

Ved udnyttelse af denne godkendelse bortfalder den eksisterende godkendelse. For eksisterende bygninger betragtes denne godkendelse som udnyttet, når afgørelsen er meddelt i sidste instans.

5.1 Anlæg og teknologi

Ansøger har i projektbeskrivelsen beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold. Ejendommen ligger lige sydvest for landsbyen Morum mellem Aars og Farsø.

Ifølge kommuneplanen ligger ejendommen i landskabskarakterområde "Farsø morænelandskab og hedeslette". Området er præget af det dyrkede landbrugslandskab med spredt bebyggelse, flere læhegn og mindre beplantninger. Nordvest for ejendommen ligger Svoldrupkær, som er et lavtliggende område uden beboelser.

Området er i Kommuneplan 2021 udpeget til særligt værdifuldt landbrugsområde, som er områder der bl.a. vurderes at kunne rumme store landbrugsbyggerier og hvor landbruget skal prioriteres. Ansøger har redegjort for, at det ansøgte vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift. Der skal også etableres en ny plads til kalvevogne, da den gamle stald snart er nedslidt. Ændringen i stald 1 laves for bedre velfærd for køerne. Kommunen er enig i den vurdering.

Ved anmeldelsen i 2022 af udvidelsen til ensilagepladsen er det en forudsætning, at der etableres / vedligeholdes beplantning på den sydvestlige langside af ensilagepladsen, som er meget synlig fra Morumvej. Dette er fastholdt i vilkår. Nedenstående billede viser, hvor der skal være beplantninger:

⁵ kapitel 7

⁶ § 11 i bek. nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Den nye plads til kalvevogne etableres mellem ejendommens eksisterende bygninger og kalvevog-
nenes højde er væsentlig lavere end de eksisterende bygninger, det er derfor kommunens vurdering
at de ikke vil påvirke de landskabelige forhold.

Projektet overholder husdyrbruglovens afstandskrav jf. §§ 6-8. Med undtagelse af afstandskravet på
25 m fra stald 1 til egen boring. Der gives med denne godkendelse dispensation fra kravet, afstanden
er ca. 18 m. Kommunen vurderer, at dispensationen kan gives med følgende begrundelse: Der er
tale om en eksisterende bygning med et eksisterende produktionsareal, hvor gulvtypen ændres fra
dybstrøelse til sengestald med fast gulv, dvs. at der både før og efter renoveringen er tale om gulve,
som er udført med uigennemtrængelige materialer, hvorved risikoen for forurening minimeres. Ansø-
ger har oplyst, at der ikke går dyr eller køres med husdyrgødning hen over boringen.
Der er ingen ændringer i den daglige drift. Der er ingen konflikter med byggelinjer eller særlige be-
skyttelser.

Det er Vesthimmerlands Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil tilsidesætte de landskabelige
værdier eller er i konflikt med planer for udvikling i kommunen.

Ammoniak emission samt reduktion jf. Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

I projektbeskrivelsen har ansøger redegjort for, at husdyrbruget er indrettet og drives således, at de
nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT er truffet.
Udvidelsen i stald 1 sker med et fast gulv, som ikke er BAT. Konsulent foreslår et højere BAT-
niveau. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet, at BAT niveauet er fraveget fordi der er
tale om en mindre udvidelse, som skal fungere sammen med den eksisterende stald. Det er kommu-
nens vurdering at BAT-niveauet kan fraviges efter § 26 stk. 5 i Husdyrbrugloven.

Ejendommens faktiske ammoniak emission er på 4.170 kg NH₃-N/år. BAT kravet er på det samme.
Dermed er husdyrbrugslovens BAT krav overholdt.

Der er for størstedelen af dyreholdet valgt flexgruppen 'alle kvæg', hvilket betyder en større fleksibili-
tet for ansøger. Ændring/udvidelsen af produktionsarealet sker dels ved at ændre 50 m² dybstrøelse
til fast gulv i stald 1, dels ved udvidelse med stald 5, som er en fast plads med afløb til opsætning af
kalvevogne med dybstrøelse. Fast gulv anses ikke for at være BAT for kvæg. Dybstrøelse anses for

at være BAT. BAT-forudsætningen er sat til 'Nyt staldafsnit'. For de øvrige staldafsnit er BAT kravet sat til "BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse".

Kommunen vurderer, at ansøger har gjort, hvad der er muligt for at leve op til BAT-kravet.

5.2 Forurening fra husdyrbruget

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder; ammoniakfordampning fra staldene, opbevaring, håndtering og udbringning/bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer samt arbejdsgang ved driftsforstyrrelser og uheld.

Ammoniakdeposition og beskyttet natur

I ovenstående kapitel vurderede vi, at ansøger har gjort det nødvendige for at sikre at staldanlægget lever op til BAT hvad angår ammoniakemission, så der ikke udledes mere ammoniak fra ejendommen end man kan forvente fra et anlæg af denne type og alder.

Selv om ejendommen lever op til BAT i forhold til ammoniakemission skal det også vurderes om anlægget kan påvirke nærliggende nationalt og internationalt beskyttede naturarealer. Idet der kan ske en indirekte gødningstilførsel i form af ammoniak fra husdyrbruget til nærliggende naturarealer.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniak er dokumenteret overholdt. I vurderingen af hvor meget projektet påvirker den omkringliggende natur, er der set på worst-case. Den total ammoniakemission fra husdyrbruget er på 4.170 kg N/ha/år, hvilket er 136 kg N/ha/år mere end nudrift og 8 årsdrift.

Nærmeste natura 2000 område er "Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk" (område nr. 30) ca. 4,5 km sydvest for ejendommen. Nærmeste kategori 1 natur er et rigkær i dette område. I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet, at der ikke sker en ammoniakdeposition til kategori 1 natur fra ejendommen. Kravet er dermed overholdt.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, som ligger ca. 2,7 km syd for ejendommen. I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet, at der ikke sker en ammoniakdeposition til kategori 2 natur fra ejendommen. Kravet på maks. 1 kg N/ha pr år er dermed overholdt.

Nærmeste kategori 3 natur er et areal lige syd for ejendommen med potentielt ammoniakfølsom skov. I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet, at der sker en merdepositionen på 0,2 kg N/ha pr år til arealet. Når merdepositionen er under 1 kg N/ha/år, kan der ifølge husdyrloven ikke stilles krav til at nedbringe emissionen, da en merdeposition på den størrelse ikke forventes at forårsage en tilstandsændring.

Ud over de nævnte kategori 1, 2 og 3 naturarealer er der også andre beskyttede § 3 naturarealer i området, det drejer sig om enge og søer. I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet, at der ikke sker en ammoniakdeposition til disse arealer fra ejendommen.

Kommunen har ikke kendskab til forekomsten af Bilag IV arter, rødlistearter eller fredet arter indenfor 1.000 meter af anlægget. Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde

eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. Med det ansøgte projekt ændres der ikke på de fysiske forhold omkring ejendommen og projektet ikke giver en merdeposition, der vil forårsage tilstandsændringer. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke vil påvirke dyr og planter i området.

Vi vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper eller påvirke truede dyre- og plantearter, såvel i som uden for Natura 2000 områder.

Opbevaring af husdyrgødning og ensilage

Husdyrgødning bliver opbevaret og håndteret efter gældende lovgivning. Der er 2 gyllebeholdere på ejendommen. En beholder ligger lige nord for stald 2. Den anden gyllebeholder ligger ca. 200 m fra staldbygningerne, der er i 2006 givet landzonetilladelse til opførelsen. Begrundelsen var, at det var en fordel at få gyllebeholderen væk fra landsbyen Morum.

Ansøger har redegjort for bedriftens samlede adgang til gyllebeholdere, og at der er en beholderkapacitet på mere end 9 mdr. Dybstrøelse afhentes til biogasanlæg i forbindelse med udmugning.

Ejendommens ensilageplads ligger vest for staldene. Pladsen har et samlet areal på 3.450 m². I 2022 har kommunen givet en afgørelse om at en udvidelse af pladsen ikke krævede godkendelse efter husdyrbrugloven. I anmeldelsen var det en forudsætning, at der etableres / vedligeholdes beplantning på den sydvestlige langside af ensilagepladsen, dette er fastholdt med vilkår i denne godkendelse

Spildevand og overfladevand

Husdyrbruget har store områder med befæstet areal og tagflader, hvilket stiller store krav til håndtering af spildevand og overfladevand. Overfladevand fra kalveplads (stald 5) ledes til gyllebeholder. Det samme gør spildevand fra stald og mælkerum.

Vand fra ensilagepladsen ledes til en opsamlingsbeholder vest for pladsen, hvorfra det enten pumpes til gyllebeholder eller udsprinkles på marken mod sydvest i overensstemmelse med landbrugets byggeblad. Der er sat vilkår om at afstanden fra udsprinklingen skal være mindst 50 m til dræn. Da kommunen vurderer at der vil være en risiko for at overfladevandet løber i dræn, hvis afstanden er kortere. Tagvand ledes til dræn. Det er kommunens vurdering, at den beskrevne håndtering af vandet er miljømæssigt tilfredsstillende.

Affaldshåndtering

Ansøger har oplyst, at affald håndteres i overensstemmelse med reglerne. Det betyder, at affaldet sorteres i forskellige fraktioner og afleveres til genanvendelse, hvis det er muligt.

Uheld og risici

Der er stillet vilkår til at der på tilsynsmyndighedens forlangende skal kunne fremvises dokumentation for at afløb i forbindelse med etablering af kalvepladsen (stald 5) skal være udført af en autoriseret kloakmester. Vilkåret er stillet for at sikre, at husdyrgødningsbekendtgørelsen regler vedrørende, at afløb skal føres gennem tætte, lukkede ledninger til en beholder, der opfylder bestemmelserne i kapitel 8, og der skal være tilstrækkelig kapacitet til at bortlede eventuelle saftafløb, er overholdt.

Kommunen har fastholdt tiltag til reduktion af forurening med vilkår, ligeledes fastholdes at der skal være en beredskabsplan på ejendommen. Da en beredskabsplan vil reduceres risiko for skader på miljøet hvis der sker uheld.

5.3 Gener fra husdyrbruget

Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold. Kommunen har fastholdt tiltag til reduktion af gener med vilkår.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere i boliger må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug i området.

Lugt

Den nærmeste enkeltbolig er Østrupvej 2 nordøst for ejendommen. Nærmeste samlet bebyggelse kan dannes omkring Overvejen 41 i Vognsild sydvest for ejendommen. Nærmeste by er Vognsild som ligger sydvest for ejendommen.

I husdyrgodkendelse.dk er der udregnet hvor langt fra husdyrbruget beboelser som minimum skal være placeret, for at sikre at lugten er acceptabel i forhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringsniveauer. De beregnede korrigerede lugtgenestandene er som følger:

Tabel 1: genestandene og reelle afstande til følsomme recipienter.

Områdetype	By/adresse/ område	Beregnet genestand (m)	Reel afstand fra anlæggets centrum (m)	Genekriterie overholdt
Byzone	Vognsild	317*	1.707	Ja
Samlet bebyggelse / Rekreativt område	Overvejen 41	200**	1.615	Ja
Enkelt bolig	Østrupvej 2	95	232	Ja

*Genestanden er korrigeret for vindretning jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 B, da anlægget ligger nord for byzonen, den ukorrigerede afstand er 334 m.

**Genestanden er korrigeret for vindretning jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 B, da anlægget ligger nord for ejendommen, den ukorrigerede afstand er 222 m.

Et husdyrbrug giver anledning til lugt fra stalde. Kommunen har sat vilkår om at der skal opretholdes en god staldhygiejne, hvilket er medvirkende til at reducere lugtgener. Projektet overholder husdyrbruglovens afstandskrav i forhold til lugtgener, det er kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil give væsentlige lugtgener.

Øvrige gener

Ansøger har redegjort for hvilke støjkilder, der vil forekomme fra ejendommens aktiviteter og på hvilke tidspunkter, det er alle normale aktiviteter tilknyttet en kvægproduktion.

Lys forventes ikke at blive et problem. Der er en del læhegn/beplantninger mellem ejendommen og de omkringboende, som vil virke afskærmende for lyset fra ejendommen.

Støv og rystelser vurderes ikke at blive et problem pga. afstanden til naboer. Der er beplantninger / læhegn i området, som vil virke skærmende. Fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med ret-

ningslinjer herom fra Aarhus universitet. Hvis der observeres rotter på ejendommen skal det altid anmeldes til kommunen ifølge lovgivningen.

Det er kommunens vurdering, at beliggenhed samt beskrevne tiltag sikrer, at ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener.

5.4 Samlet vurdering

Kommunen vurderer, at ansøger har redegjort for at ændringen af husdyrbruget, i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, ikke vil indebære væsentlige indvirkninger på miljøet. Kommunen har fastholdt tiltag til reduktion af gener og forurening med vilkår.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. På den baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes.

6. Øvrige oplysninger

6.1 Andre tilladelser

Denne miljøgodkendelse omhandler kun godkendelse efter miljølovgivningen. Anmeldelse og godkendelse efter f.eks. byggelovgivningen er ikke omfattet heraf. Evt. byggeri og ændret arealanvendelse skal derfor anmeldes særskilt med tilhørende nødvendige beskrivelser og tegningsmaterialer.

Hvis udvidelsen medfører, at indvindingen overskrider vandindvindingstilladelsen, skal der ansøges om en ny vandindvindingstilladelse.

6.2 Offentliggørelse

Projektet har været i foroffentlighed på kommunens hjemmeside i 14 dag i perioden 20. august – 3. september 2024. Vesthimmerlands Kommune har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse hermed.

Udkastet til godkendelsen har været i høring i 30 dage, i perioden d. 14. november – 14. december 2025. Der indkom ingen bemærkninger.

Afgørelsen er annonceret på kommunens hjemmeside d. 17. december 2025.

6.3 Tilsynsmyndighed

Vesthimmerlands Kommune er tilsynsmyndighed og har ret til, på et hvert tidspunkt at kontrollere, at ovennævnte vilkår og forudsætninger i miljøgodkendelsen overholdes.

6.4 Klage og søgsmål

Du kan klage over kommunens afgørelse indtil 4 uger efter modtagelsen. Alle, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer kan klage.

Klagen indsendes via hjemmesiden Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk/>. Klagen skal være modtaget senest d. 14. januar 2025.

Der kan være gebyr på at klage. Reglerne kan du ligeledes se på hjemmesiden Nævnenes Hus.

Hvis kommunens afgørelse ønskes afprøvet ved en domstol, skal et evt. sagsanlæg i henhold til loven være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Vi gør opmærksom på, at du, som part i sagen, har ret til fuld aktindsigt.

6.5 Underretning

Følgende myndigheder, institutioner og personer er underrettet om denne afgørelse og har modtaget kopi af denne miljøgodkendelse.

Ejer: Sjaak Bosma
Konsulent: Nathalia Andersen

familienbosma@gmail.com
naa@agrinord.dk

Godkendelsen er endvidere jfr. generelle bestemmelser i loven sendt til:

Rådet for Grøn Omstilling	info@rgo.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dnvesthimmerland-sager@dn.dk
DN Vesthimmerland	vesthimmerland@dn.dk
Danmarks Fiskeriforening	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforening	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	post@sportsfiskerforbundet.dk , tha@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk
DOF - Nordjylland	vesthimmerland@dof.dk

6.6 Stamdata

Titel	Miljøgodkendelse § 16 a på Morumvej 71
Godkendelsesdato	17. december 2025
IT-ansøgning	234775 version nr. 6
Adresse	Morumvej 71, 9600 Aars
Ansøger og ejer	Sjaak Bosma
CVR-nr.	37619566
CHR-nr.	30623
Matr. Nr.	1a Morum By, Vognsild
Telefon og E-mail	60489995 og familienbosma@gmail.com
Ansøgers konsulent	Nathalia Andersen, Agillix
Udarbejdet af	Ellen Marie Larsen, Vesthimmerlands Kommune
Kontrolleret af	Karin Holk, Vesthimmerlands Kommune

Vesthimmerlands Kommune
Vester Boulevard 7
9600 Aars
Telefon: 99 66 70 00
www.Vesthimmerland.dk
post@Vesthimmerland.dk

7. Bilag

7.1 Projektbeskrivelse og konsekvensvurdering

Projektbeskrivelse og Miljøkonsekvensrapport

For: Morumvej 71, 9600 Aars
v. Sjaak Bosma

Bilag til ansøgning om § 16a miljøgodkendelse udarbejdet af:

Nathalia Andersen

Miljørådgiver | Cand.scient. i biologi
Tlf. 9635 1197
naa@agillix.dk

PARTNER I
DLBR

Agillix

Datablad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	37619566
Husdyrbrugets navn	Morumvej 71
Beliggenhedsadresse	Morumvej 71
Postnummer	9600
By	Aars

Ansøger

Ansøgers navn	Sjaak Bosma
Ansøgers adresse	Morumvej 71
Ansøgers postnummer	9600
Ansøgers by	Aars
Ansøgers telefon	60489995
Ansøgers email	

Konsulent

Konsulent Cvr	45000370
Konsulent virksomhedsnavn	Agillix Fmba
Konsulentnavn	Nathalia Andersen
Konsulentadresse	Hobrovej 437
Konsulentpostnummer	9200
Konsulentby	Aalborg SV
Konsulenttelefon	96351197
Konsulent-email	naa@agillix.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	1424914
CHR numre	30623

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 15a - Morum By, Vognsild
Matrikel: 1e - Morum By, Vognsild
Matrikel: 1c - Morum By, Vognsild
Matrikel: 1a - Morum By, Vognsild
Matrikel: 9b - Vognsild By, Vognsild

Kommune

Vesthimmerlands Kommune

Andre husdyrbrug drevet af ansøger

Svoldrupvej 98, 9640 Farsø

Ansøgningsskema i husdyrgodkendelse.dk

Skema nr. 234775

Miljøkonsekvensrapport version

4

Ansøgningsdato

15. september 2022

Tilrettet: 11/7-2024, 02/10-2025, 3/10-2025

Ammoniakemissionen fra det ansøgte overstiger 3500 kg NH₃-N pr. år. Denne ansøgning indeholder en miljøkonsekvensrapport. Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen. Oplysningerne i denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgnings-system husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1. Angivelsen af numre (A), (B1) mv. henviser til det relevante oplysnings-krav i bilag 1.

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	1
1. Ikke teknisk resumé	4
1.1. Biaktiviteter.....	5
1.2. IE brug	5
2. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B, D1a)	6
2.1. Indretning og drift af anlæg (B1)	6
2.2. Produktionsareal, staldsystem og dyretype.....	7
2.2.1. Ventilation.....	9
2.3. Håndtering og opbevaring af husdyrgødning	10
2.4. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	11
2.4.1. Erhvervsmæssig nødvendighed	12
2.5. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)	12
2.6. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed (B4)	12
2.6.1. Landskabs- og planmæssige forhold	12
2.6.2. Generelle afstandskrav (§§ 6, 7 og 8).....	15
2.7. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, D1b, D1c)	16
2.7.1. Ammoniakdeposition til naturområder.....	16
2.7.2. Bilag IV-arter (D1b)	20
2.8. Husdyrbrugets lugtemission (B6, D1b, D1c)	21
2.9. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, D1b, D1c)	24
2.9.1. Støj	24
2.9.2. Støv	24
2.9.3. Rystelser.....	25
2.9.4. Lys	25
2.9.5. Skadedyr	26
2.9.6. Transporter	27
2.9.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger.....	28
2.10. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b, D1c)	28
2.10.1. Døde dyr	28
2.10.2. Affald.....	29
2.10.3. Olie- og kemikalieforbrug	29
2.10.4. Energiforbrug.....	29
2.10.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	30
2.11. BAT – ammoniak (B9, D1b, D1c).....	30
2.12. Grænseoverskridende virkninger (B10, D1b, D1c)	33
3. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (D)	33
3.1. Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)	33
3.2. Påvirkning af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (D1c).....	34
3.3. Risici for større ulykker eller katastrofer (D1c).....	34
3.4. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (D1d).....	35
Bilag 1. – Anlægstegning.....	36
Bilag 2. – Oversigt over produktionsarealer	38

Bilag 3.	– Beregning af produktionsareal	39
Bilag 4.	– Transportveje og potentielle genekilder.....	41

1. Ikke teknisk resumé

Nuværende drift og den ansøgte drift

Ansøgningen omhandler miljøgodkendelse til malkekøer med kvieopdræt på adressen Morumvej 71, 9600 Aars.

Husdyrbrugets gældende tilladelse til dyrehold er § 12 miljøgodkendelsen fra 2015. Godkendelsen blev dog ikke fuldt udnyttet, hvorfor det tilladte dyrehold på ansøgningstidspunktet er 259 malkekøer (st.r.), 4 kvier (23-24 mdr.), 115 kvier (15-24 mdr.), 96 kvier (6-15 mdr.), 64 kviekalve (0-6 mdr.) og 130 tyrekalve (40-55 kg).

I forbindelse med ændringen af Husdyrbrugloven er det ikke længere antallet af dyr der godkendes, men derimod det areal dyrene står opstaldet på.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til at kunne producere efter de nye fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes. Herudover søges der om godkendelse til et nyt område til kalvevogne samt en mindre ændring af gulvet i kostalden, og en ny møddingsplads.

Efter den ansøgte udvidelse bliver det samlede produktionsareal på **2.931 m²**, hvormed det eksisterende produktionsareal samlet set udvides med **76 m²**.

For at kunne ændre i produktionen og staldindretning uden fornyet godkendelse, er ansøgningen fleksibelt udformet (flexgrupper), således staldene senere kan ændres indvendigt med eks. flere køer i stedet for kvier, eller med en anden indretning til dyrene. Dog må der ikke ske godkendelsespligtige ændringer i staldsystemet. Beregningerne er lavet, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer af stalden.

Lugt

Beregninger viser, at der vil ske en forøgelse af lugten. Lugtkonsekvenszonen er på 379 m. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Landskab

Kalvevognene opstilles i tilknytning til det eksisterende staldanlæg. Indkigget til staldanlægget sløres fra vest, syd og delvist fra øst af eksisterende beplantning og bebyggelse. Mod nord er der et langt kig til nærmeste bebyggelse, hvorfra anlægget vil fremstå med beplantningen i baggrunden. Anlægget vil således fortsat opleves som en helhed.

Påvirkning af natur

Beregninger viser, at hverken natur omfattet af kategori 1 og 2, beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. De øvrige naturtyper, hvor der ikke er fastsat et krav til total- eller merdepositionen, vurderes ikke at ændre tilstand som følge af det ansøgte.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver, da der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af teltoverdækning af gyllebeholder e.l.

I kalvevognene vil der være dybstrøelse, hvilket anses for BAT. I stald 1 udvides et mindre areal med fast gulv. Set i lyset af proportionalitetsprincippet, og da der er tale om en mindre udvidelse

i sammenhæng med en eksisterende stald, vurderes det at husdyrbruget overholder lovgivningens krav til ammoniakudledningen.

1.1. Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

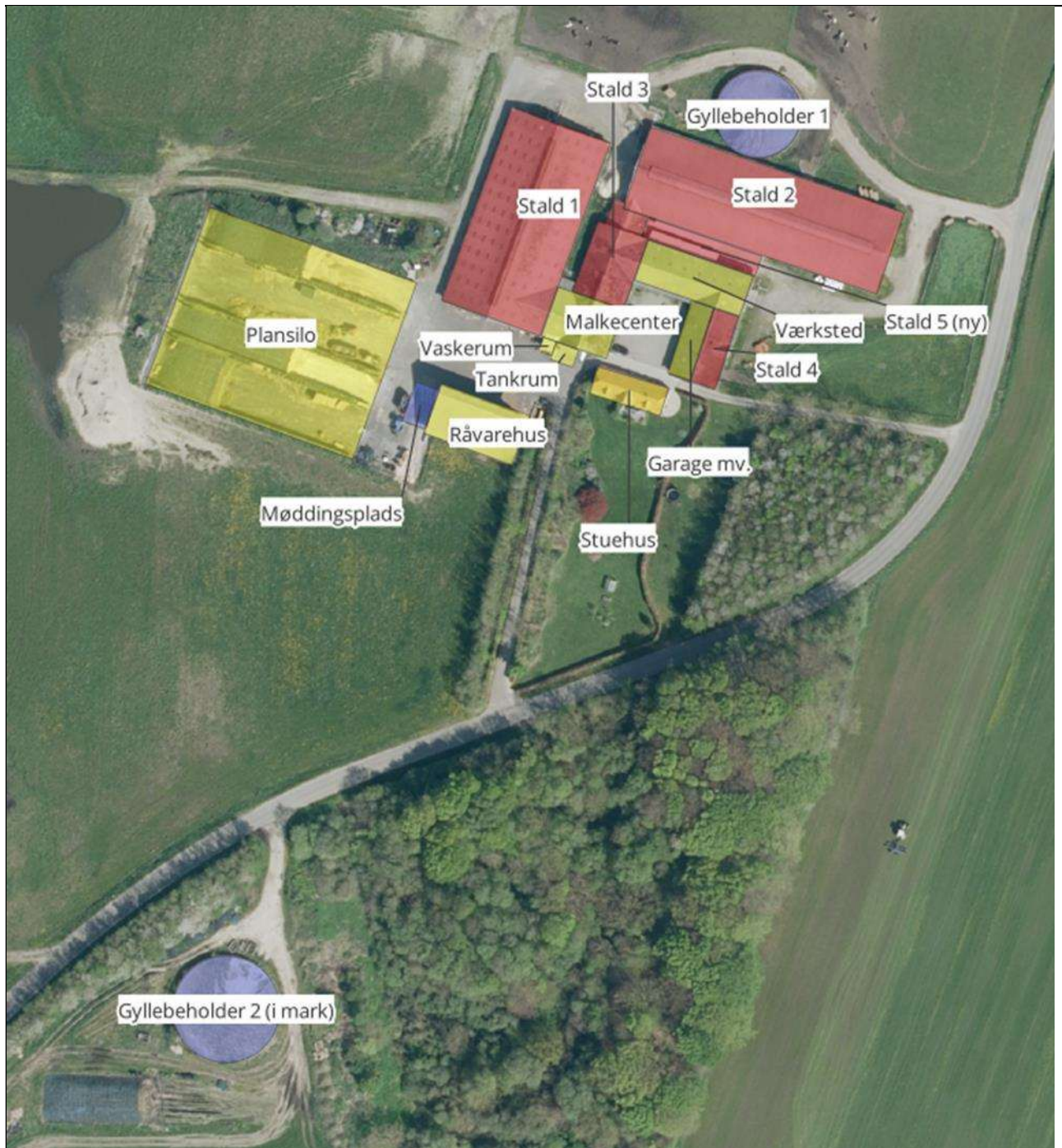
1.2. IE brug

Dette er ikke et IE-husdyrbrug.

2. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B, D1a)

2.1. Indretning og drift af anlæg (B1)

Situationsplanen over staldanlæg m.v. fremgår af nedenstående figur samt bilag 1. Navngivning af stalde m.v. refererer til situationsplanen.

Situationsplan (som indtegnet i husdyrgodkendelse.dk)

Husdyrbruget bliver drevet som et konventionelt malkekvægbrug.

Foder, korn og mineraler opbevares i råvarehuset. Ensilage opbevares hovedsageligt i siloer, men opbevaring i markstakke kan forekomme ved behov. Halm opbevares i markstakke og på anden ejendom. Der opbevares foder i wrapballer ved behov.

2.2. Produktionsareal, staldsystem og dyretype

8-års drift og nudrift

Ejendommen blev i 2007 godkendt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven. Her blev der tilladt et dyrehold på 220 malkekøer med opdræt (svarende til 384 DE).

I 2010 fik ejendommen en § 12 miljøgodkendelse til 495 malkekøer med opdræt (svarende til 1013 DE). Miljøgodkendelsen blev dog ikke udnyttet inden for tidsfristen og bortfaldt derfor.

I 2015 fik ejendommen en ny § 12 miljøgodkendelse. Godkendelsen var delt op i to trin på hhv. 259 malkekøer m. opdræt (495 DE) og 629 malkekøer m. opdræt (1.134 DE). Godkendelsen blev kun delvist udnyttet. I forhold til de godkendte bygningsmæssige ændringer, blev der lavet indvendige ændringer i den eksisterende kostald (dybstrøelse), råvarehuset blev opført, plansiloanlægget blev udvidet og udsprinklingsanlægget blev etableret. Det tilladte dyrehold i nudrift omfatter således dyreholdet i det godkendte trin 1, dog uden opførelse af det tidligere ansøgte kalvehus.

I december 2022 er der givet tilladelse til etablering af en ensilagesilo syd for de eksisterende plansiloer.

Den del af godkendelsen fra 2015 der er udnyttet er både nudrift og 8-års drift. Den nye ensilagesilo fra 2022 indgår i nudriften.

Ansøgt drift

Der ansøges om et samlet produktionsareal på 2.931 m². Der søges der om en fleksibel model (flexgrupper) i stort set alle stalde, kalvevogne undtaget.

Ved beregningen af produktionsarealet er gangarealer, foderbordet og nakkebomsarealet, samt malkestalden fratrasket (se bilag 2 for oversigt over produktionsarealet). Beregningerne af produktionsarealet ses i bilag 3. Opsamlingspladsen er medregnet som produktionsareal.

Der søges om miljøgodkendelse til følgende ændringer på husdyrbruget:

- Godkendelse af kalvevogne på op til 75 m².
- Ændring af produktionsareal på 50 m² fra dybstrøelse til sengebåsestald i stald 1.
- Mulighed for at sætte teltoverdækning på alle gyllebeholdere.
- Ny møddingsplads på ca. 84 m².
- Flexgrupper i alle stalde (kalvevogne undtaget).

De ansøgte dyretyper og staldsystem ses i nedenstående tabel. Nudrift samt 8-års drift fremgår ligeledes af nedenstående.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	1793	Naturlig ventilation	3 m	(#688302) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	50
				(#523074) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	100
				(#523072) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1147
Stald 2	1915	Naturlig ventilation	3 m	(#523088) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	793
				(#523084) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	459
Stald 4	162	Blandet ventilation	3 m	(#523090) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	85
Stald 5 (ny)	208	Naturlig ventilation	3 m	(#523228) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	75
Stald 3	406	Naturlig ventilation	3 m	(#544771) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	97
				(#544770) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	125
Sum						2931
Nudrift						
Stald 1	1793	Naturlig ventilation	3 m	(#544824) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	149
				(#544773) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1147
Stald 2	1915	Naturlig ventilation	3 m	(#523089) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	793
				(#523085) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	259
				(#523083) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	200
Stald 4	162	Blandet ventilation	3 m	(#523091) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	85
Stald 3	406	Naturlig ventilation	3 m	(#544777) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	125
				(#544776) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	97
Sum						2855
8 års drift						
Stald 1	1793	Naturlig ventilation	3 m	(#712505) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	149
				(#544825) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1147
Stald 2	1915	Naturlig ventilation	3 m	(#544828) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	200
				(#544827) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	259
				(#544826) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	793
Stald 4	162	Blandet ventilation	3 m	(#544829) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	85
Stald 3	406	Naturlig ventilation	3 m	(#544838) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	97
				(#544837) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	125
Sum						2855

Oversigt over dyretyper, staldsystem og produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift (tabel fra husdyrgodkendelse.dk).

I stald 2 er der 459 m² dybstrøelse med ædeplads (ædeplads med fast gulv, ca. 1,5 m). Der er valgt det staldsystem der ligner mest; dybstrøelse.

Flexgrupper

Der søges om godkendelse til flexgrupper i stort set alle staldafsnit. Ved beregning af emissioner fra anlægget tager modellerne automatisk udgangspunkt i den dyretype som afgiver det skrappeste krav eller højeste belastning. Det betyder, at beregninger i forhold til krav om BAT

for ammoniak samt emission af lugt og ammoniak for ansøgninger hvori der indgår flexgruppe altid vil være en worst case beregning.

Det er ikke nødvendigvis den samme dyretype som indgår i beregning af hhv. lugt, ammoniak samt krav til BAT.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg: Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg: Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Alle kvæg: Sengestald med fast gulv	
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv	

Oversigt over flexgrupper (fra husdyrgodkendelse.dk)

Ressourceforbruget og produktion af husdyrgødning er forskellig for forskellige produktioner. I denne ansøgning er der taget afsæt i en forventet produktion med 270 malkekøer og kvie-opdræt.

2.2.1. Ventilation

Det meste af staldanlægget er naturligt ventileret. Kun i stald 4 (eksisterende kalvestald) er der opsat ventilator.

2.3. Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Gødningsopbevaringsanlæg

På ejendommen er der 2 gyllebeholdere. Den ene er beliggende på en mark syd for anlægget. Desuden er der kapacitet til rådighed i gyllekanalerne. Herudover ejer ansøger andre ejendomme hvor der er opbevaringskapacitet til rådighed. Desuden lejes der kapacitet på anden ejendom. Husdyrbrugets opbevaringsanlæg i de tre drifter; Ansøgt drift, nudrift og 8 års drift fremgår af nedenstående oversigt.

Redegørelse for kapacitet til opbevaring af flydende husdyrgødning fra ejendommen					
Beholder	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)*	Drift	Teknologi	Yderligere krav (gyllealarm m.v.)
Gyllebeholder 1 Morumvej 71 Opført år: 1992	2.000	492	Ansøgt drift	-	-
			Nudrift	-	-
			8 års drift	-	-
Gyllebeholder 2 Morumvej 71 (i mark) Opført år: 2007	3.000	752	Ansøgt drift	-	-
			Nudrift	-	-
			8 års drift	-	-
Gyllebeholder Svoldrupvej 98	-	1.542 m ³ , kapacitet optages af produktionen på adressen			
Gyllebeholder Holmevej 56	-	600 m ³ , kapacitet optages af produktionen på Svoldrupvej 98			
Gyllebeholder Vestrupvej 42	1.500				
Kanaler + fortank	640	(kun kapacitet i kanaler i stald 1 medregnet)			
I alt	7.140				

*Overfladearealet af beholderne er beregnet automatisk ved indtegning af beholderne i husdyrgodkendelse.dk. Overfladearealet af gødningsopbevaringsanlæg indgår i beregning af anlæggets samlede emission af ammoniak.

Der ansøges om muligheden for at sætte teltoverdækning på de eksisterende gyllebeholdere. Teltoverdækningen anvendes ikke som ammoniakreducerende tiltag, og det vil stå ansøger frit for at etablere teltoverdækning eller ej.

Der ansøges om en ny møddingsplads på ca. 84 m² placeret vest for råvarehuset.

Krav vedr. alarm, barriere eller terrænændring

Beholderne der er opført efter 1. januar 2007 og som ligger indenfor en afstand af 300 meter fra et kategori 1 eller 2-naturområde skal være forsynet med fast overdækning jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ingen af ejendommens beholdere er beliggende indenfor 300 m fra kategori 1- eller 2-natur.

Gyllebeholderne ligger i en større afstand end 100 meter af en grøft/sø og udenfor et risikoområde (6 graders hældning på terræn). Der er derfor ikke krav til gyllealarm, beholderbarriere eller terrænændring.

Håndtering af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning ledes i lukkede rørføringer til fortank og pumpes til gyllebeholder.

Gyllebeholderne har flydelag. Omrøring sker normalt kun i forbindelse med at gyllebeholderne tømmes forud for udspreddning. Gyllebeholderne tømmes med sugetårn til gyllevogn, som sikrer, at der ikke sker overløb i forbindelse på påfyldning af gyllevogn.

Dybstrøelse fra ejendommens produktion går til biogas. Dybstrøelse og fast husdyrgødning placeres på møddingspladsen indtil afhentning af biogasanlægget.

Ansøger overvejer at indgå en aftale med et biogasanlæg om afhentning af gyllen fra ejendommens produktion. I så fald vil gyllen sendes retur og blive opbevaret i de ejede og lejede beholdere.

Forventet gødningsproduktion

Den forventede gødningsproduktion af gylle og dybstrøelse udgør:

Antal	Dyretype	Alder/vægt ind	Alder/vægt ud	Staldsystem	Normal 2023 gylle	Normal 2023 dybstrøelse	Korrektionsfaktor (for alder/vægt)	Gylle	Dybstrøelse
230	årskøer (st.race)			Gylle	33,1			7.613,0	
20	årskøer (st.race)			Dybstrøelse (hele arealet)		16,4			328,0
70	årsopdræt (st. race) 0-6 mdr	0	6	Dybstrøelse (hele arealet)		1,89	1,00		132,2
70	årsopdræt (st. race) 6-27 mdr	6	12	Dybstrøelse m. kort ædeplads, fast gulv		4,88	0,75		255,2
152	årsopdræt (st. race) 6-27 mdr	12	25	Gylle	6,44		1,07	978,9	
12	Tyrekalv (0-6 mdr.)	40	60	Dybstrøelse		0,939	0,07		0,8
TOTAL								8.591,9	716,2

Et estimat af den producerede mængde gylle med det forventede dyrehold. Vand fra vask af malkeanlæg er medregnet i beregningen. Da der i ansøgt drift ansøges om at anvende en fleksibel sammensætning af dyreholdet, er ovenstående udelukkende et estimat. Der kan derfor forekomme udsving i gylleproduktionen afhængig af dyreholdets sammensætning.

Med det forventede dyrehold i den ansøgte drift produceres der i alt ca. 8.600 m³ gylle. Der er en aftale om afsætning af 1.500 m³ gylle til Morumvej 43. Der ledes ca. 145 m³ vand fra pladsen med kalvevogne (regnvand), og ca. 34 m³ fra møddingspladsen til gyllesystemet. Ensilagesaft fra plansiloerne udsprinkles.

Dybstrøelse køres direkte til biogasanlæg i forbindelse med udmugning, eller opbevares på møddingspladsen. Der leveres ikke afgasset biomasse retur for dybstrøelsen.

Med en kapacitet på ca. 7.140 m³ til rådighed, er der en opbevaringskapacitet på 10,1 måneder. Da der er opbevaringskapacitet til mere end 9 måneder vurderes det, at der er tilstrækkelig med opbevaringskapacitet.

2.4. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Staldanlæg

Der søges om godkendelse til opsætning af kalvevogne (stald 5). Kalvevognene har et produktionsareal på ca. 7,5 m² hver. Der søges om at opstille 10 vogne. Pladsen vognene står på er en støbt plads med afløb til gyllesystemet.

I stald 1 ændres et areal fra dybstrøelse til sengebåsestald (50 m²). Det nye område med sengebåsestald er indrettet med fast gulv med skraber. Gulvet hælder ned mod spalterne, og kan derfor delvist karakteriseres som et drænet gulv. Da der ikke er tale om et klassisk fast drænet gulv, er det valgt at angive det som et "worst case" scenarie som "sengestald m. fast gulv". Udvidelsen af sengebåsestalden er ca. 4 m, dvs. udvidelsen er på 4 x 12,4 m.

Gødningsopbevaring

Der ønskes mulighed for valgfrit at sætte teltoverdækning på alle gyllebeholdere.

En eksisterende støbt fast plads med afløb til gyllesystemet ændres til møddingsplads. Pladsen er placeret vest for råvarehuset og måler ca. 7 x 12 m. Pladsen er med randzone på tre sider og mur langs råvarehuset.

Foderopbevaring

Der ændres ikke i foderopbevaringsanlæg i forbindelse med det ansøgte.

Anlægsarbejde

Der er støbt en plads til kalvevogne (stald 5). Pladsen er med afløb til gyllesystemet.

2.4.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Efter nævnets praksis kan opførelse af en stald på et husdyrbrug være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift, hvis byggeriet knytter sig til bedriftens husdyrproduktion, og ikke ligger udover sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til ejendommens ansøgte dyrehold og landbrugsareal.

Den gamle kalvestald er snart nedslidt, og det er derfor nødvendigt at opsætte kalvevogne. Kalvevognene placeres ved de eksisterende stalde. Byggeriet er ikke usædvanligt eller har industriel karakter, og byggeriet knytter sig til driften på ejendommen. Det ansøgte har en landbrugsmæssig anvendelse, og kvægbesætningen indgår som et led i landbrugsejendommenes jordbrugsmæssige udnyttelse. Den ansøgte møddingsplads er nødvendig til opbevaring af fast husdyrgødning og dybstrøelse. På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

2.5. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)

Der er over 100 m til nærmeste husdyrbrug, mens 50 % af den ukorrigerede lugtgeneafstand til enkeltbolig (HGB § 31 nr. 3) er på 48 m.

Husdyrbruget er således ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

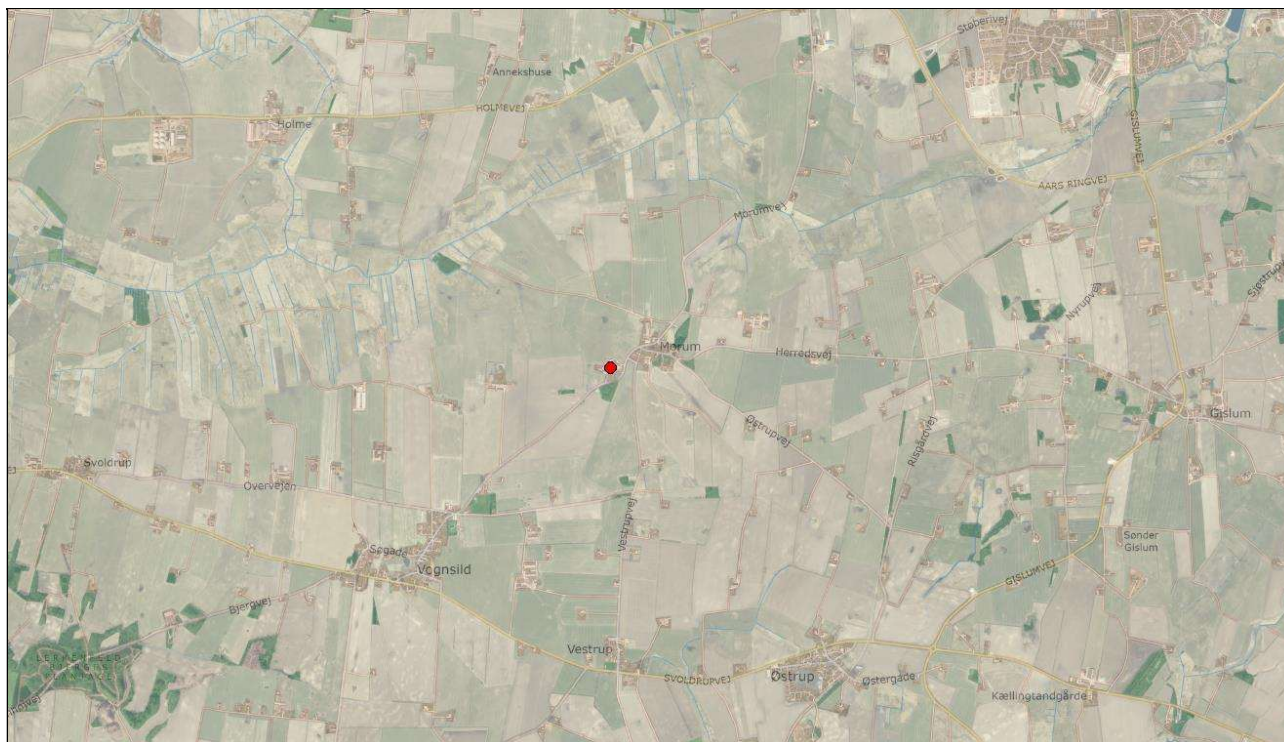
Ansøger driver også husdyrproduktion på Svoldrupvej 98, men anses ikke som værende forureningsmæssigt forbundet hermed. Husdyrbruget er derfor ikke både forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug. Anlægget skal derfor ikke godkendes sammen med andre anlæg til husdyrproduktion.

2.6. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed (B4)

2.6.1. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Kvægbruget ligger på grænsen mellem af det åbne land og landsbyen Morum, ca. 3,5 km sydvest for Aars. Agerlandskabet omkring ejendommen er et karakteristisk let bølget morænelandskab inddelt af levende hegn, spredt bevoksning og fritliggende gårde. Nord og vest for kvægbruget er der meget lange kig ud over agerlandskabet, mens kvægbruget er visuelt begrænset mod syd og øst af læhegn, beplantning, by og terræn.

Husdyrbrugets geografiske placering (husdyrbruget er markeret med rødt).

Fra vest sløres indsynet til staldanlægget af et eksisterende læhegn. Fra syd sløres indkigget til anlægget ligeledes af den eksisterende beplantning. Set fra Morumvej mod øst, ligger anlægget delvist åbent ud til vejen. Fra beboelser mod nord er der et langt åbent kig til anlægget.

Kalvevognene placeres i tilknytning til ejendommens primære, eksisterende bygningsmasse. De nye kalvevogne placeres mellem eksisterende bygninger, og vil ikke være visuelt fremtrædende. Den nye møddingsplads er placeret mellem råvarehuset og ensilagesiloerne, og vil således fremstå som en del af den samlede byggemasse.

Staldanlægget vil således fortsat fremtræde harmonisk efter ændringerne.

Forholdet til Kommuneplan

Ejendommen ligger i et område, der ifølge kommuneplanen har følgende udpegninger:

Aktuelle udpegninger i kommuneplanen	Retningslinjer i kommuneplanen/Formål med udpegningen
Særlig værdifuldt landbrugsområde Farsø	De særligt værdifulde landbrugsområder har som formål at sikre de gode dyrkningsjorder i forhold til andre arealinteresser, der er uforenelige med fortsat landbrugsdrift. Landbruget har høj værdi i Farsø-området. Der er mange store husdyrbrug i området, og erhvervs mulighederne er gode - både i forhold til husdyrhold og jordanvendelse. Der kan placeres store husdyrbrug i store dele af området. I mindre dele af området skal større staldanlæg dog undgås, indpasses og/eller indrettes under særlige hensyn til landskab, natur og/eller naboer. Dette kan f.eks. være nær Trend Å, Svoldrup Kær, Lerkenfeld Ådal, Farsø, Fandrup, Havbro, Vognsild og Østrup. 4.1.5 Området er et særligt værdifuldt landbrugsområde. 4.1.6 Driftsbygninger og -anlæg til større husdyrbrug kan indpasses i store dele af området.

4.1.7

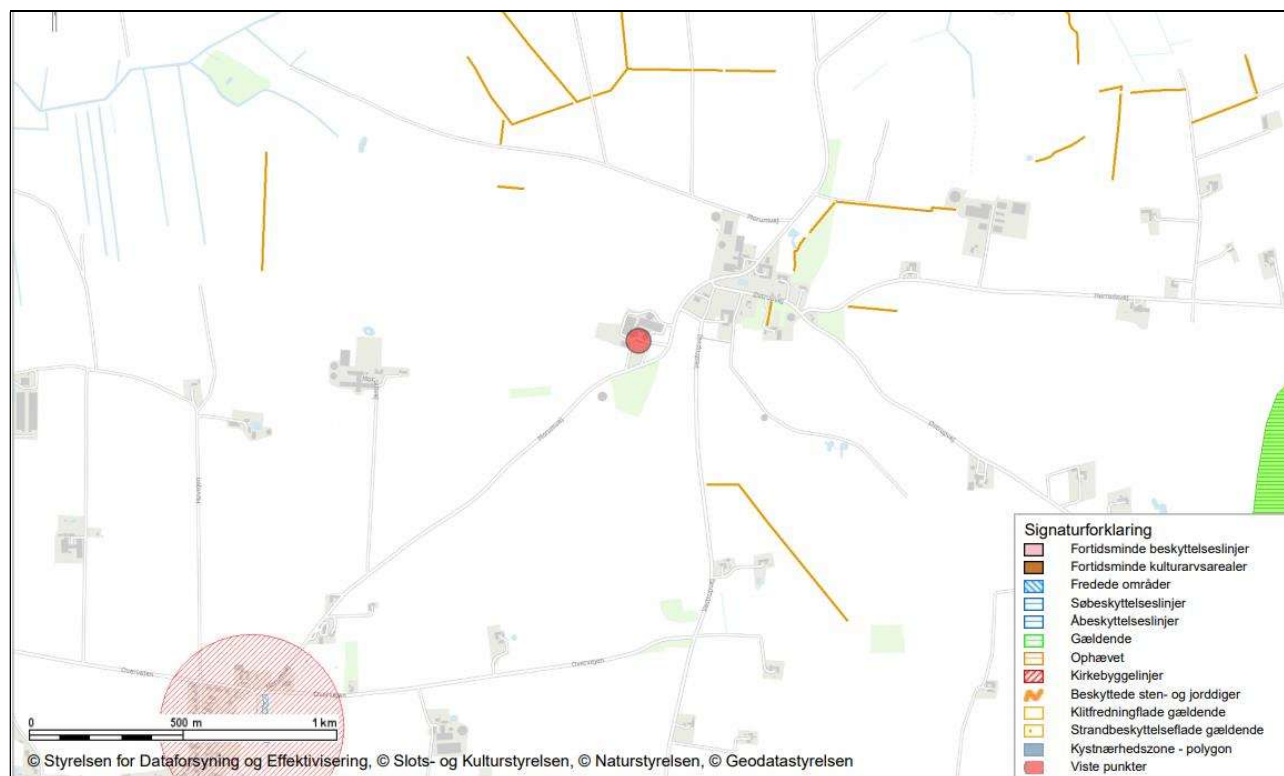
Der må ikke ske arealinddragelser, der på væsentlig måde begrænser landbrugets interesser i området.

Bygge- og beskyttelseslinjer, fredede områder, kulturarvsarealer

Der er kun vurderet på nybyggeri. Nybyggeriets placering ift. beskyttelseslinjer m.v. er opsummeret i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte nybyggeri Indenfor beskyttelsen?			Evt. afstand
	Nej	Ja	Delvist	
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐	
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐	
Skovbyggelinje	☒	☐	☐	
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐	
Klitfredning	☒	☐	☐	
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐	
Kystnærhedszone	☒	☐	☐	
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐	
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐	
Kulturarvsarealer	☒	☐	☐	
Fredet område	☒	☐	☐	
Ikke-fredede fortidsminder	Ca. 60 m til nærmeste registrering			

Husdyrbrugets placering ift. beskyttelseslinjer m.m. ses på nedenstående figur.

Husdyrbrugets placering ift. beskyttelseslinjer, fredninger, diger, fortidsminder og kulturarvsarealer (kort fra plandata.dk). Det røde punkt markerer husdyrbruget.

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Der opføres ikke nye bygninger i strid med bygge- og beskyttelseslinjer. Det ansøgte vurderes ikke at være i strid med fredede områder, fortidsminder, kulturarvsarealer eller registreringen af jord- og stendiger.

Det ansøgte ligger i et område, der i kommuneplanen, er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Det vurderes ikke at det ansøgte strider imod retningslinjerne i kommuneplanen for Vesthimmerlands Kommune.

De nye anlægsdele opføres i tilknytning til det eksisterende byggeri. Indkigget til de nye anlægsdele sløres af eksisterende beplantning og bebyggelse. Anlægget vil fortsat fremstå som en samlet enhed i landskabet, og det vurderes derfor ikke at det ansøgte vil forringe oplevelsen af landskabet væsentligt.

2.6.2. Generelle afstandskrav (§§ 6, 7 og 8)

Afstandene til de i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller. Afstanden er målt fra de dele af husdyranlægget, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, hvor der sker en forøget forurening, dvs. møddingspladsen, stald 1 og stald 5.

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugloven § 6 (Gælder kun etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening)			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Vognsild	Ca. 1,4 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, institution, rekreative formål etc.	50 m	Lokalplanlagt område i Vognsild	Ca. 1,9 km
Nabobeboelse	50 m	Østrupvej 2	Ca. 200 m (stald 5)
Forbudszoner jf. husdyrbrugloven § 7			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m		> 100 m
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m		> 100 m

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbruglovens § 8 (Gælder kun etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening)		
	Afstandskrav (m)	Aktuel afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25	14 m (stald 1) 67 m (stald 5)
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50	> 1,5 km
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15	> 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15	66 m (stald 5)
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25	> 25 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15	18 m (stald 1)
Naboskel	Min. 30	85 m (stald 1)

Vurdering

Den ansøgte ændring til flexmodel vurderes ikke at medføre en forøget forurening. Afstandskravene i § 8 vedrører kun etablering, udvidelse og ændringer der medfører forøget forurening.

Afstandskravene i §§6 og 7 er alle opfyldt. Afstandskravene i § 8 er delvist opfyldt.

Stald 1 er placeret i en mindre afstand fra vandboringen end afstandskravet på 25 m. Der søges derfor om dispensation fra afstandskravet, se nedenstående.

Ansøgning om dispensation fra afstandskrav til vandboring

Der søges om dispensation fra afstandskravet til ikke almen vandforsyning efter Husdyrlovens § 9 stk. 3. Vandboringen er placeret ca. 14 m fra stald 1.

Ansøgning om dispensation fra afstandskravet på 25 m til vandboringen er begrundet i at der er tale om en mindre ændring i en eksisterende bygning. Produktionsarealets størrelse ændres ikke, men der ændres fra dybstrøelse til sengestald. Sengestalden udvides for skabe tilstrækkelig plads til køerne pga. pladskrav og samtidig opretholde produktionen. Det er derfor ikke muligt at placere udvidelsen et andet sted, da køerne let skal kunne flyttes til malkning. Gulvet i udvidelsen og den eksisterende stald er udført med uigennemtrængelige materialer, hvorved risikoen for forurening minimeres. Der går ikke dyr eller køres med husdyrgødning hen over boringen.

2.7. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, D1b, D1c)

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldfafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3642,2	528,0	4170,2
Nudrift	3536,4	497,7	4034,1
8 års-drift	3536,4	497,7	4034,1

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

2.7.1. Ammoniakdeposition til naturområder

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for, hvor meget et husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur med ammoniak. I Husdyrgodkendelse.dk beregnes hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur. De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur samt øvrig natur der er vejledende udpeget efter naturbeskyttelseslovens §3 (§3-natur). I husdyrgodkendelse.dk regnes der på hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission der afsættes på omkringliggende natur. Naturområderne er udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens §3. Udpegningerne er vejledende for alle naturtyper.

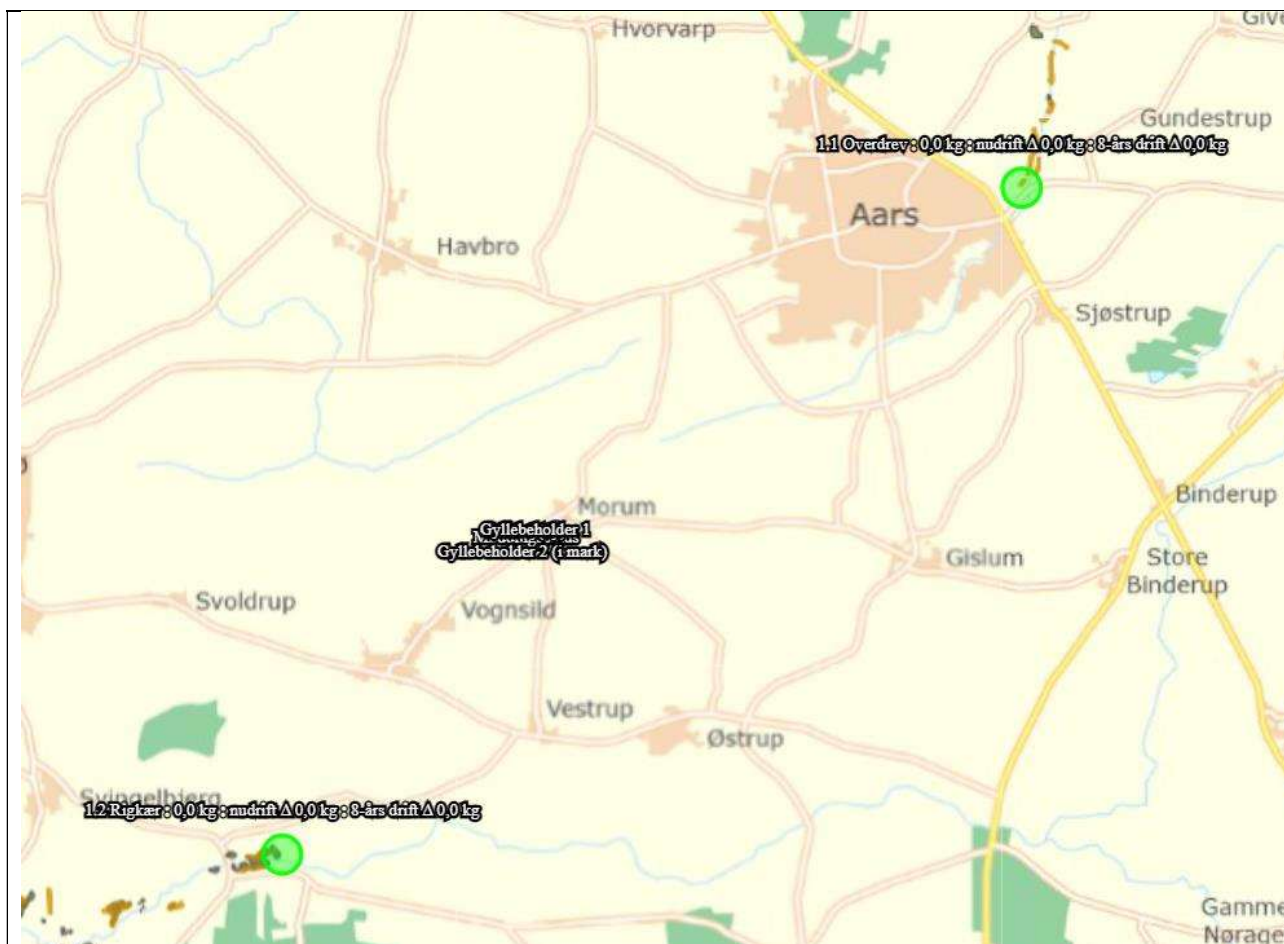
Den totale ammoniakdeposition samt merdepositionen i forhold til nudriften og i forhold til driften for 8 år siden på de afsatte naturpunkter ses i nedenstående tabel. For øvrige detaljer om ammoniakdeposition, se ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
3 NH3 skov	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	4,0
2 NH3 skov	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	6,7
1 NH3 skov	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,1	0,1	8,2
Mose	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Mk	0,0	0,0	0,8
3.3 Lysåben tilgroet	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	5,9
4.4 SØ NØ	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,3
4.3 SØ V	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1
4.2 Eng NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3
4.1 Eng V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3
3.2 Lysåbent tilgroet	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	13,1
3.1 Lysåbent tilgroet	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	4,2
2.1 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
1.2 Riggær	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0
1.1 Overdrev	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter (fra husdyrgodkendelse.dk)

Kategori 1 natur (1.x punkter)

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme naturtyper herunder habitatnaturtyper samt §3 beskyttede heder og overdrev, beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder).

Kort over nærmeste kategori 1 natur (fra husdyrgodkendelse.dk). Evt. øvrige afsatte naturpunkter kan ses i ansøgningsskemaet på husdyrgodkendelse.dk. Kortkreditering: [CC BY\) Klimadatastyrelsen](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.da) (link: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.da>).

Nærmeste kategori 1 natur er et rigkær beliggende ca. 4,5 km sydvest for anlægget.

Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 26 må totaldepositionen til kategori 1 ikke overstige følgende værdier:

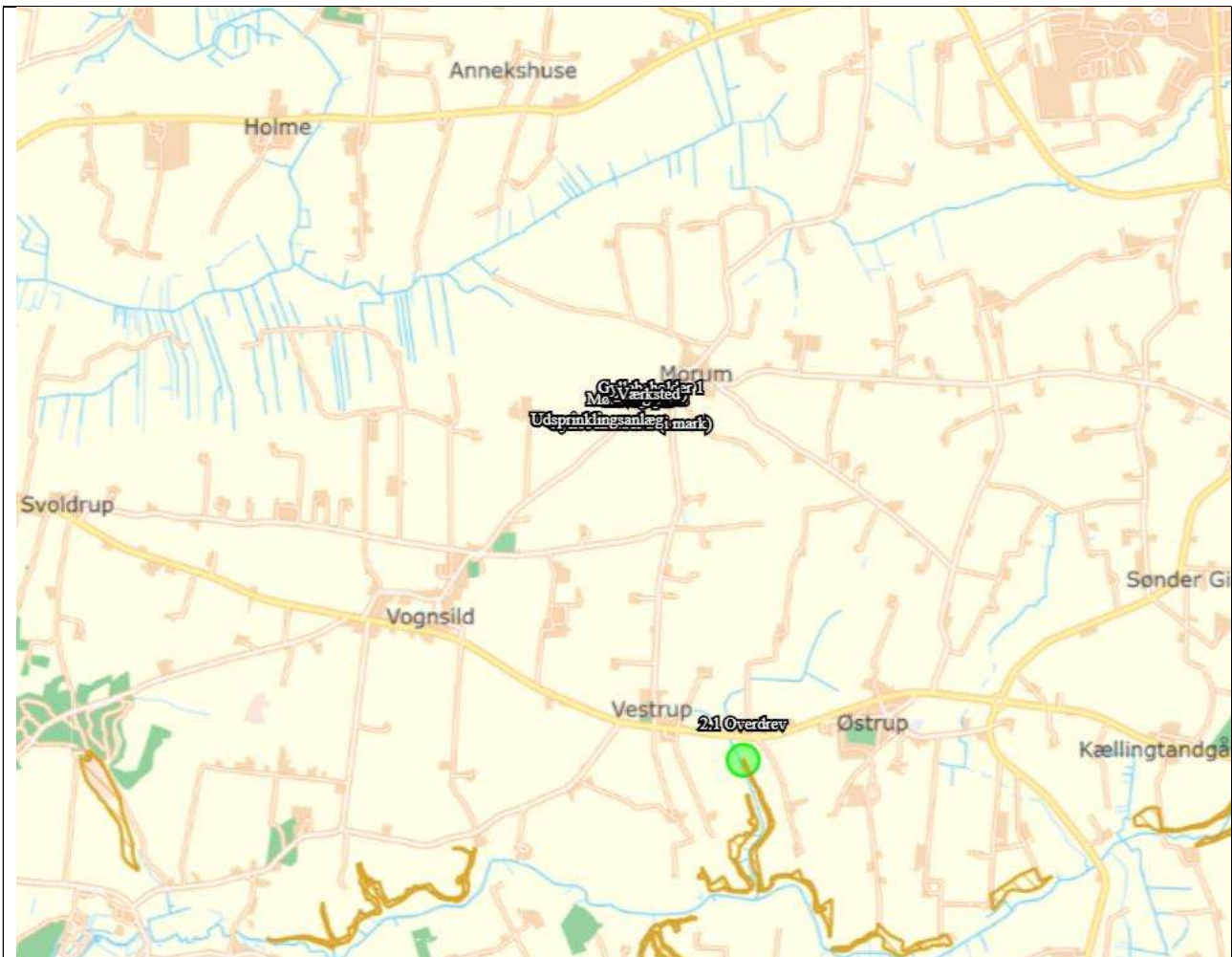
- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug¹ i nærheden.
- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i de afsatte kategori 1 naturpunkter er på 0 kg N/ha/år. Da totaldepositionen er under 0,2 kg N/ha/år er kravet til N-deposition, uanset kumulation, overholdt. Der er derfor ikke vurderet på kumulation i forhold til andre husdyrbrug.

Kategori 2 natur (2.x punkter)

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det er højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev der er større end 2,5 ha og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

¹ Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Kort over nærmeste kategori 2 natur (fra husdyrgodkendelse.dk). Evt. øvrige afsatte naturpunkter kan ses i ansøgningsskemaet på husdyrgodkendelse.dk. Kortkreditering: [CC BY Klimadatastyrelsen](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.da) (link: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.da>).

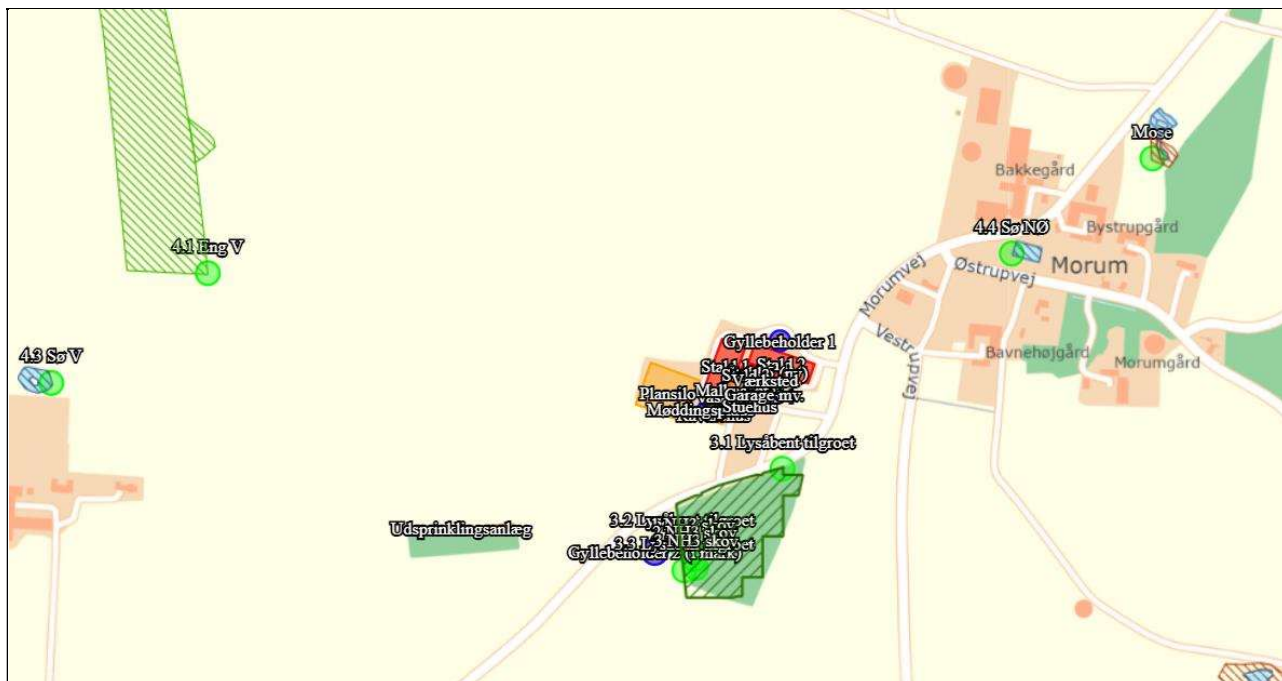
Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev beliggende ca. 2,5 km syd for ejendommen.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 2 natur ikke overstige 1,0 kg N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til de afsatte kategori 2 naturpunkter er på 0 kg N/ha/år. Kravet til totaldepositionen er derfor overholdt.

Kategori 3 natur (3.x punkter)

Kategori 3-natur er ammoniakfølsom skov og ammoniakfølsomme heder, moser eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur.

Kort over nærmeste kategori 3 natur samt vejledende registreret §3 natur (fra husdyrgodkendelse.dk). Evt. øvrige afsatte naturpunkter kan ses i ansøgningsskemaet på husdyrgodkendelse.dk. Kortkreditering: (CC BY) Klimadatastyrelsen (link: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.da>).

Nærmeste kategori 3 natur er et vejledende registreret tilgroet lysåbent areal beliggende knap 80 m sydøst for anlægget.

Merdepositionen i de afsatte kategori 3 naturpunkter overstiger ikke 1,0 kg N/ha/år. Da der ikke kan stilles et krav for merdepositionen af ammoniak på under 1,0 kg N/ha/år for kategori 3 natur, er dette ikke vurderet yderligere.

Øvrig beskyttet natur

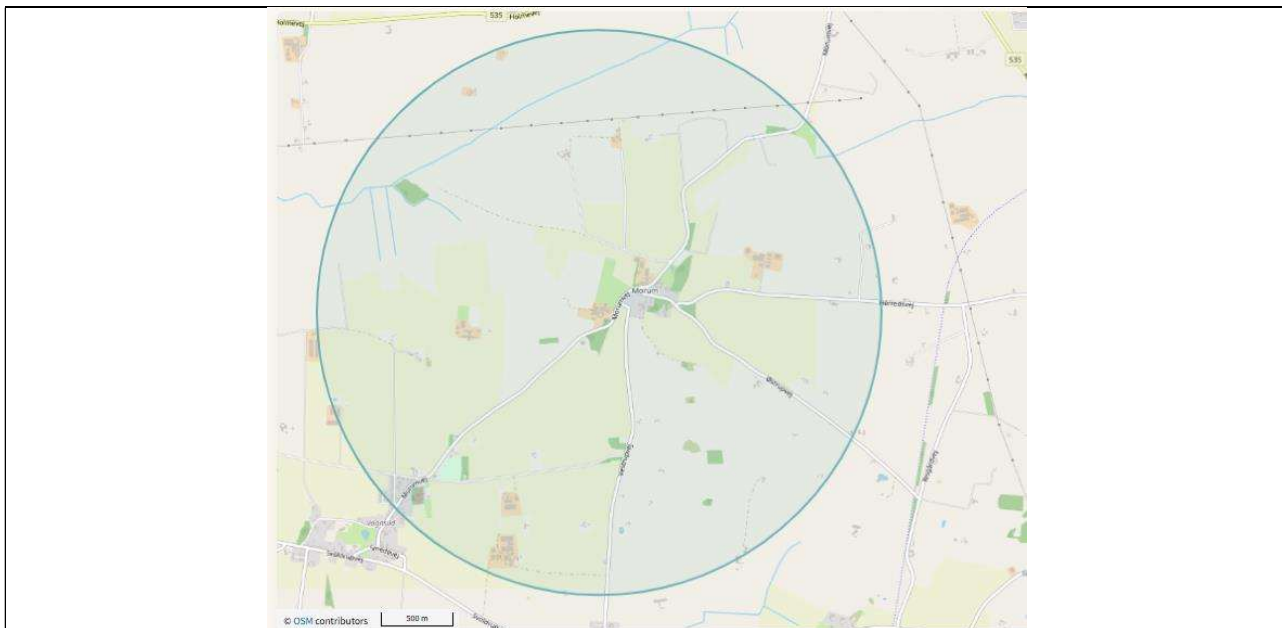
Ud over natur defineret under kategori 1, 2 og 3 skal der foretages en vurdering af om merdeposition på andre naturtyper, som er vejledende udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 kan føre til tilstandsændringer. Med henvisning til beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur anses merdepositioner under 1 kg N/ha/år ikke at kunne føre til tilstandsændringer.

Nærmeste øvrig beskyttet natur er enge om mindre søer.

Den beregnede merdepositionen i de afsatte punkter med øvrig vejledende § 3 beskyttet natur overstiger ikke 1,0 kg N/ha/år, og der er derfor ikke foretaget yderligere vurderinger.

2.7.2. Bilag IV-arter (D1b)

Der er foretaget en søgning i naturdata.dk i en radius af ca. 2 km fra ejendommen (se nedenstående figur).

Resultat af søgningen på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 2 km fra ejendommen (kort fra arter.dk, openstreetmap.org/copyright). Søgning foretaget d. 30/9-2025.

I ovenstående område er der ud fra oplysningerne på naturdata.dk ikke fundet arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

Vurdering af ammoniakdeposition til naturområder

Grænseværdier vedr. totaldeposition af ammoniak overholdes for kategori 1- og 2-natur. Grænseværdierne er fastsat efter et forsigtighedsprincip i forhold til at sikre, at der ikke sker negative tilstandsændringer.

Merdepositionen på kategori 3-natur er under 1 kg N/ha/år, hvilket ligeledes ikke bør bidrage til en negativ tilstandsændring.

Ammoniakbidrag på de øvrige nærtliggende registrerede §3-naturtyper vurderes ikke at være væsentlig, da merdepositionen er under 1 kg N/ha/år.

Der er umiddelbart ikke registreret arter omfattet af bilag IV i nærområdet. Området for ny bebyggelse er nuværende brugsarealer beliggende ved det eksisterende staldanlæg. Det vurderes ikke at områderne er egnet yngle- eller rasteområde for arter omfattet af bilag IV.

Der er ikke viden om forekomst af flagermus på husdyrbruget, og da der ikke fældes træer eller nedrives bygninger i forbindelse med det ansøgte projekt, forventes projektet ikke at påvirke levestederne for evt. arter af flagermus.

Potentiel forekomst i området af bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og ikke dyrkede arealer i øvrigt. Da det ansøgte overholder Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til ammoniakdeposition, vurderes det ansøgte projekt at have en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

2.8. Husdyrbrugets lugtemission (B6, D1b, D1c)

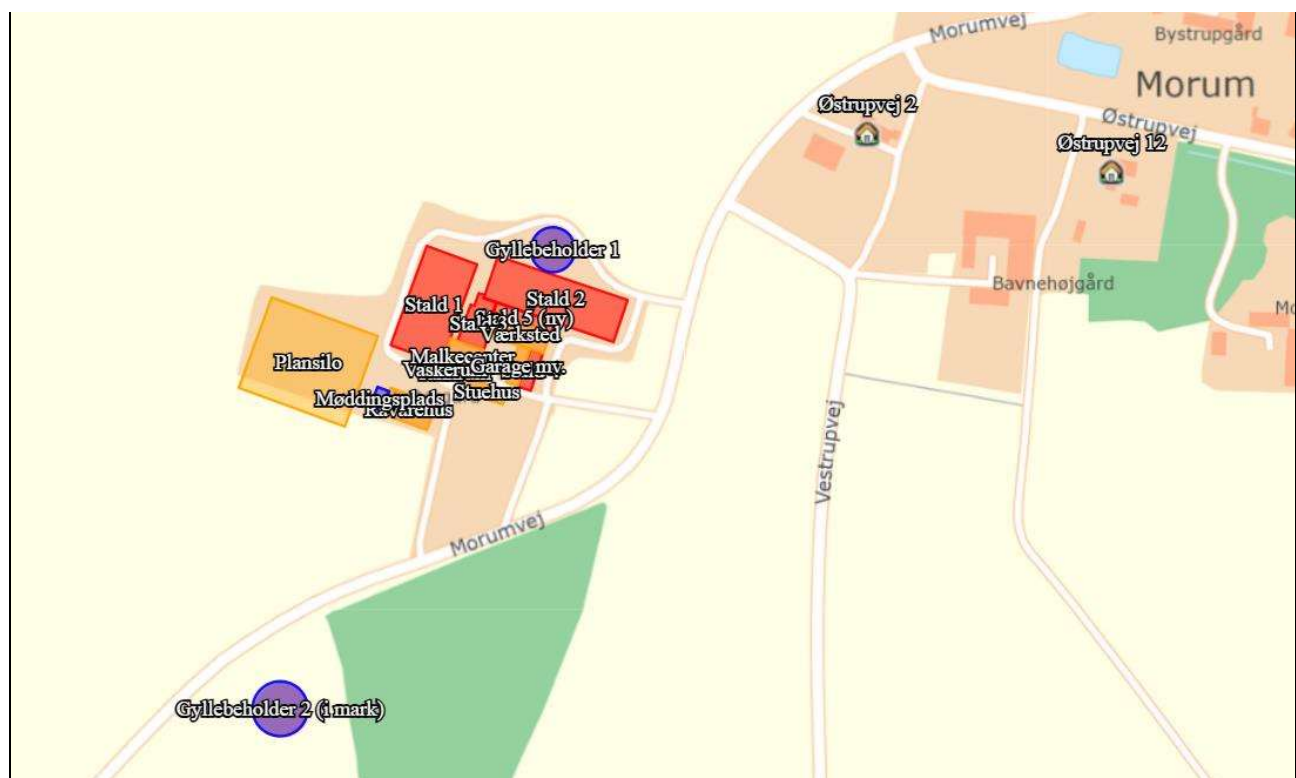
Lugt i forhold til omkringboende beregnes ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener, som kan forekomme i forbindelse med udbringning, indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

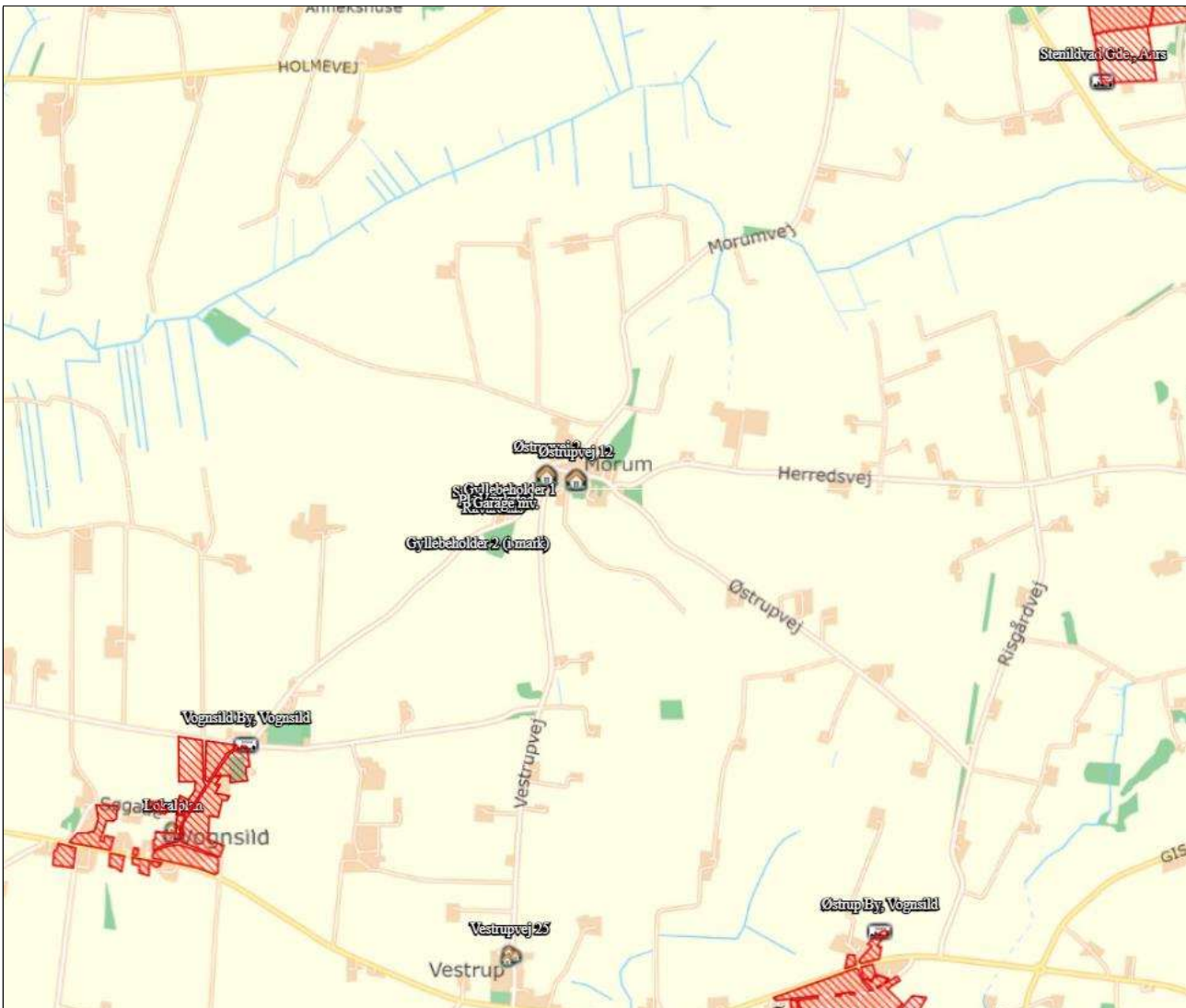
Lugtbidraget fra staldanlægget afhænger af kvadratmeter produktionsareal, gulvtype og dyre-type. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegnning i husdyrgodkendelse.dk og kvadratmeter produktionsareal pr. staldafsnit.

Der foretages lugtberegninger til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgødningsbekendtgørelsen:

	Byzone Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
	Samlet bebyggelse Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. eller Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
	Enkelt bolig Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Beliggenheden af naboer, samlet bebyggelse og by i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets placering i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er 1 husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Der er ikke andre husdyrbrug (lugtcentrum) inden for 100 m fra nærmeste enkeltbolig.

Da der er forholdsvis langt (gennemsnitsafstand > lugtgeneafstand +20 %) til nærmeste punkt i byzone og samlet bebyggelse, er der ikke vurderet kumulation for punkterne.

Lugtgeneberegninger

Den vægtede gennemsnitsafstand af staldenes lugtcentrum til de afsatte punkter er beregnet i ansøgningssystemet. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser at det ansøgte overholder Husdyrbruglovens lugtgenekriterier, se nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Østrupvej 12 	0	FMK	95,3	95,3	355,8	Ja
Østrupvej 2 	0	FMK	95,3	95,3	231,9	Ja
Lokalplan 	0	NY	222,2	200	2248,8	Ja
Vestrupvej 25 	0	NY	222,2	200	2198,6	Ja
Stenildvad Gde., Aars 	0	NY	334,1	334,1	3405,6	Ja
Vognsild By, Vognsild 	0	NY	334,1	317,4	1707,1	Ja
Østrup By, Vognsild 	0	NY	334,1	317,4	2751	Ja
Konsekvenszone: 379 m						

Tabel over lugtberegninger fra husdyrgodkendelse.dk

Vurdering af lugtgener for omboende

Beregninger af lugtgeneafstande i husdyrgodkendes.dk viser, at det ansøgte overholder kravene til lugtgeneafstand. Det vurderes derfor, at der ikke er risiko for, at der kan opstå væsentlige lugtgener ved nabobeboelser, byzone eller samlet bebyggelse som følge af det ansøgte.

2.9. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, D1b, D1c)

Kort over potentielle genekilder og transportveje ses i bilag 4.

2.9.1. Støj

Der malkes to gange dagligt i perioderne ca. kl. 04-07.30 og kl. 15.30-19. Vakuumpumpe og kompressor tilknyttet det eksisterende malkeanlæg er placeret i/ved malkestalden.

Der blandes og hentes foder dagligt. Blandingen af foder sker ved ensilagepladsen.

Foder og mineraler tippes af i råvarehuset. Støj i forbindelse med levering heraf er således af begrænset varighed. Der er ikke opstillet fodersiloer på ejendommen.

Der køres med strømaskine (på traktor) dagligt i ca. 30 min. Der strøs inde i staldene, hvilket begrænser eventuelle støjgener.

Der kan forventes støj fra transport i forbindelse med daglig kørsel, samt periodevis i forbindelse med udbringning af gylle og ved ensilering. Herudover kan der naturligvis forventes støj fra dyrenes vokalisering.

Vurdering af støjgener

Typen af støj fra virksomhedens aktiviteter på ejendommen ændres ikke i forbindelse med den søgte ændring. Støj fra ejendommen stammer hovedsageligt fra traktorkørsel og kortvarig eller sæsonbetonet støj. Der er over 150 m til nærmeste nabo, og der ligger bygninger mellem naboer og pladsen hvor der blandes foder. Det forventes derfor ikke at virksomhedens aktiviteter vil forårsage væsentlige støjgener til omgivelserne.

2.9.2. Støv

I forbindelse med levering af foder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter og varighed.

Der køres med strømaskine (på traktor) dagligt i ca. 30 min. Der strøs inde i staldene, hvilket begrænser eventuelle støvgener.

Ejendommens primære tilkørselsvej er en asfaltbelagt vej mod syd samt en grusvej nord om anlægget. Anlægget kan ligeledes tilkøres ad en mindre grusvej fra øst, som dog hovedsageligt anvendes til stuehuset og mindre køretøjer. Alle vejende fører til Morumvej, der forløber øst og syd om anlægget. De interne transportveje er hovedsageligt asfaltbelagte, dog er vejen nord for anlægget en grusvej. Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger over 150 m nordøst for ejendommen.

Vurdering af støvgener

Transportvejene er primært asfaltbelagte, og støvgener i forbindelse med transport begrænses herved. Der kan dog forekomme støv ved kørsel på grusveje i tørre perioder. Da den nærmeste nabo ligger over 150 m fra staldanlægget og over 130 m fra nærmeste transportvej med grus, vurderes virksomhedens aktiviteter ikke at give anledning til væsentlige støvgener hos de omkringboende.

2.9.3. Rystelser

Driften i anlægget vurderes ikke at give anledning til rystelser. Der vil være kørsel med fodervognen dagligt. Der vil ligeledes være sæsonbaseret udbringning af husdyrgødning, kørsel i forbindelse med høst m.v., samt oplagring af ensilage. Det sker med store landbrugsmaskiner. Herudover vil der være transport med foder flere gange om måneden og transport af mælk flere gange ugentligt. Disse transporter foregår med lastbil.

Transport til og fra anlægget på grusvej kan give anledning til rystelser i kort afstand fra vejen. Asfalterede veje forventes ikke at give anledning til rystelser. Der er ingen beboelser langs husdyrbrugets adgangsveje.

Vurdering af gener fra rystelser

Der vurderes ikke at være gener i form af rystelser fra anlægget eller i forbindelse med transporter.

2.9.4. Lys

Der er ingen kraftige udendørs lyskilder (projektører eller lign.), men der er orienterende udendørs belysning flere steder på ejendommen (se bilag 4 for oversigt).

Lyset er tændt når der er behov for det ved arbejde i staldene. Der er vågelys i stalden i de mørke timer, således at dyrene kan orientere sig. Belysningen i staldene sænkes således i de sene aften- og nattetimer. Indendørs staldbelysning vil kun i begrænset omfang kunne ses fra landevejen.

Der vil forekomme lys fra kørsel med maskiner, bl.a. i forbindelse med fodring og når der etableres ensilagestakke. Etablering af ensilagestakke er sæsonbetonet, og kan, afhængig af vejrforhold, foregå udenfor normal arbejdstid og i weekender.

Vurdering af lyspåvirkninger

Der vil være et vist lysudfald fra anlægget, men lyskilderne vil ikke være så kraftige, at de vil give anledning til gener for trafik eller naboer. Lys fra daglig kørsel vil hovedsageligt være af kort varighed, mens sæsonbetonet kørsel vil være af varierende varighed. Daglig og sæsonbetonet kørsel er nødvendige for ejendommens drift, og forventes ikke at give unødige gener. Der vurderes således ikke at være lyskilder, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

2.9.5. Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr. Evt. foderspild fjernes løbende, og der holdes rent på ejendommen.

Rotter

Der er indgået en aftale med et skadedyrsbekæmpelsesfirma for forebyggelse og evt. bekæmpelse af rotter.

Fluer

Stuefluer bekæmpes ved hyppig udmugning og udvanding med neporex, der bekæmper flueopformering allerede på larvestadiet. Der smøres fluemiddel på overflader flere steder, og der anvendes et middel på ryggen af køerne. Desuden føres fast gødning samt dybstrøelse jævnligt til biogas.

Vurdering af skadedyr

På ejendommen bliver der foretaget tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr. Arealerne omkring anlægget holdes ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

2.9.6. Transporter

Til- og frakørsel til ejendommen foregår fra Morumvej fra syd eller øst. En del transporter kører gennem anlægget og benytter således begge tilkørselsveje. Transporter til/fra gyllebeholder 2 og 3 foregår fra Morumvej. Se nedenstående tabel for redegørelse af antallet af transporter til og fra ejendommen. Transporter er defineret som biler større end 3500 kg og en transport er defineret som en til- og frakørsel.

Art	Antal transporter årligt*	Tidsrum for transport
Mælk	365	Varierende
Levering af foder og mineraler	48	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid Ca. 4 pr. md
Hjemtagning af afgrøder til grovfoder (kapacitet 40 m ³)	250	Sæsonbetonet, foregår alle ugens dage
Levering af brændstof	12	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Dyr til slagteri	12	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Udbringning af gylle** (kapacitet 20 t)	360	Sæsonbetonet. Vil foregå primært i hverdage, men vil også finde sted i weekender/helligdage afhængig af vejrforhold.
Gylle til opbevaring på anden ejendom (kapacitet 20 t)	30	Hverdage i normal arbejdstid
Dybstrøelse til biogas	6	Hverdage i normal arbejdstid Hver 3. md
Døde dyr	24	Hverdage i normal arbejdstid Ca. 2 pr. md
Transport af halm fra anden ejendom	26	Hverdage i normal arbejdstid. Ca. hver 14. dag
Affald	6	Hverdage i normal arbejdstid Hver 2. md
Vedr. markbrug		
Levering af såsæd	2	
Levering af sprøjtemidler	1	
Levering af gødning	1	
*Bemærk at ovenstående er en vurdering af antallet af transporter ud fra den fremtidige produktion, og der er derfor usikkerhed forbundet med det reelle fremtidige antal transporter.		
** Antallet af transporter med husdyrgødning er beregnet ud fra at transporterne sker med traktor og gyllevogn med en kapacitet på 20 tons. Hvis en del af gyllen i stedet flyttes med lastbil, vil antallet af transporter falde væsentligt, da lastbiler har en større kapacitet. Derudover er der ikke foretaget et skøn over hvor stor en andel af husdyrgødningen som udbringes på arealer tæt på anlægget. En del af de markarealer, som hører til ejendommen og husdyrbruget er lokaliseret i tilknytning til husdyrbruget og transporter som finder sted direkte fra ejendommen til markarealer vil reducere antallet af transporter på offentlig vej væsentligt.		

Transporter som levering af kraftfoder, mineraler, dieselolie, transporter der afhenter døde dyr, dyr til slagteri eller affald, samt transporter med mælk, m.fl., er transporter hvor husdyrbruget ofte ikke har indflydelse på det faktiske leverings- eller afhentnings-tidspunkt. Transporterne sker dog primært indenfor normal arbejdstid fra 7.00-18.00.

Der vil i perioder være flere transporter, eks. ved udbringning og når der ensileres. Transporter som f.eks. hjemtagning af halm og afgrøder, eller udbringning af husdyrgødning til markarealer, er sæsonbetonede transporter der foregår i forbindelse med markarbejde i foråret, sommer og høst. En maskinstation vil stå for en del af markarbejdet. Udbringning og ensilering vil normalt

foregå i hverdage og indenfor normal arbejdstid, men ansøger forbeholder sig muligheden for at køre husdyrgødning ud samt ensilere i weekender og udenfor normal arbejdstid, afhængigt af vejrforholdene. Dette forbehold tages bl.a. for i at optimere udbringningen i forhold til planternes optagelse af husdyrgødningens næringsstoffer og herunder at mindske ammoniakfordampningen og lugtemissionen.

Ansøger overvejer at indgå en aftale om levering af gylle til biogasanlæg. Dette vil i så fald forøge antallet af transporter med ca. 230 pr. år (vognkapacitet 40 t). En del af del gylle der leveres tilbage fra biogasanlægget vil i så fald leveres til opbevaring på anden ejendom, hvilket mindsker antallet af transport med afsætning af gylle til opbevaring på anden ejendom.

Vurdering af transporter

Det er forventeligt med en del trafik i forbindelse med en virksomhed af denne størrelse. Der ændres ikke væsentligt på dyreholdet, og der forventes derfor ikke en væsentlig ændring i antallet af transporter til/fra husdyrbruget. En eventuel forøgelse af foderforbruget vil delvist kunne udjævnes af at transporternes lasteevne vil kunne udnyttes fuldt ud, således kapaciteten pr. læs stiger for eks. kraftfoder og sækkevarer.

Det vurderes ikke at omfanget af transporter vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for de omboende.

2.9.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger

Ansøger leverer mælk til Arla (Arlagården plus) og er derfor underlagt kvalitetsprogrammet Arlagården².

Ansøger får foretaget analyse af alt grovfoderet og laver en foderplan i samråd med fodringsrådgiver. Foderplanen bliver løbende justeret på baggrund af analyserne samt på baggrund af de endagsfoderkontroller, der bliver foretaget jævnligt.

I samråd med en planteavlsrådgiver bliver der hvert år lavet en dyrkningsplan og gødningsplan. Bedriftens brug af handelsgødning og husdyrgødning bliver hvert år indberettet til Miljø- og Fødevareministeriet.

Bedriften indgår i en sundhedsaftale med dyrlægen.

Bedriften har ingen egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger udover miljøteknologi/de ansøgte gulvtyper.

Flydelag på gyllebeholder er omfattet af krav om logbog.

2.10. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b, D1c)

2.10.1. Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA, i henhold til gældende regler. Opbevaringen sker hygiejnisk og overdækket, på en plads med fast underlag. Af smittehensyn overvejes det at flytte pladsen fra det nuværende sted vest for stald 1 til en plads øst for stald 2. Begge pladser er markeret på oversigten i bilag 4.

²Se <https://www.arla.dk/om-arla/vores-ansvar/kvalitet-pa-garden/>

2.10.2. Affald

Der er krav om at virksomheder skal sortere deres produktionsaffald. Affaldet fra kvægbrug består typisk af landbrugsplast (ensilageplast, wrapplast, bigbags), plastdunke fra bl.a. sæbe og bekæmpelsesmidler, klinisk risikoaffald (kanyler og medicinrester), jern og metal, samt papir, pap og plast fra emballering. Der er desuden krav om at arbejdspladser skal sortere husholdningslignende affald efter de samme sorteringskriterier som private husholdninger. Affaldssorteringen skal sikre, at affaldet bliver behandlet miljømæssigt korrekt, og at ressourcerne i videst muligt omfang bliver genbrugt og indgår i fremstillingen af nye produkter.

Oversigt over affaldstype, samt håndtering og bortskaffelse fremgår af nedenstående tabel.

Affaldstype	Håndtering og bortskaffelse
Husholdningslignende affald (mad-, papir-, pap-, glas-, metal-, plast-, mad- og drikkekarton, tekstilaffald, farligt affald og restaffald)	Dagrenovation. Affaldsbeholdere opstillet via den kommunale ordning anvendes til sortering af husholdningslignende affald.
Restaffald - landbrugsplast - brændbart affald - rengjorte kemikaliedunke	Opsamles i en container vest for stald 1 (kostalden). Der er en aftale med en vognmand om afhentning heraf ved behov.
Klinisk risikoaffald - medicinrester - brugte kanyler	Opbevares i en lukket beholder. Dyrlægen tager dette med retur.
Spildolie, oliefiltre	Opbevares på fast gulv. Spildolie og brugte oliefiltre afleveres via indsamlingsordning.

Der henvises desuden til Vesthimmerlands Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald.

2.10.3. Olie- og kemikalieforbrug

Olieforbrug

Der anvendes dieselolie til drift af landbrugsmaskiner. Forbruget varierer over året afhængigt af sæson. Det årlige forbrug af dieselolie er på ca. 48.000 l.

Dieselolie opbevares i olietank på en plads ved råvarehusets nordøstlige hjørne.

Kemikalieforbrug

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier er primært i form af sprøjtemidler til markbrug.

2.10.4. Energiforbrug

Elektricitet anvendes hovedsageligt til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning samt belysning.

Der sker ingen egenproduktion af energi fra vindmølle, biogasanlæg eller lignende.

Ud fra normtal estimeres det at energiforbruget vil være på omkring 170.000 kWh pr. år.

Der er taget flere energibesparende tiltag i brug, bl.a.:

- Bedriften har fået klimatjek (Arla)
- Der er opsat LED belysning i stald 1, stald 2 og stald 4
- Frekvensstyring på vakuumpumpe og mælkepumpe

- Varmegenanvendelse fra mælkekøling, anvendes til opvarmning af stuehuset
- Frekvensmotor på helikopter-viften i kostalden
- Automatisk styret belysning flere steder
- Natbelysningen er lysstyret
- Staldene er med naturlig ventilation. Kun i stald 4 er der opsat en ventilator
- Serviceaftaler på malkeanlæg, fodervogn, gyllepumper og minilæsser

Vurdering af energiforbrug

I malkekvægproduktion ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne nedkøling af mælk og belysning. Der anvendes oftest ikke energi på opvarmning eller ventilation.

Der er etableret LED-lys i de fleste stalde. Vakuumpumpe og mælkepumpe er frekvensstyret, hvilket reducere energiforbruget. Varmen fra mælkekøling anvendes til opvarmning af stuehuset.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på at reducere klimaaftrykket af produktionen.

2.10.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Stalden forsynes af vand fra egen boring. Det estimeres at vandforbruget vil være ca. 11.000 m³/år (markvanding ikke medregnet).

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Vaskevand fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden.
- Vand fra forkøling af mælken anvendes til opvarmning af stuehuset. Den del der ikke anvendes til opvarmning anvendes til vask af malkestalden.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Spildevand

Tagvand fra stald 1 og råvarehuset ledes til samlebrønden mod nordvest, hvorfra det ledes via dræn til Trend å. Ligeledes ledes vandet fra gårdspladsen og rist til samlebrønden. Det planlægges også at lede tagvand fra den nye kalvestald til samlebrønden mod nordvest. Tagvand fra stald 2 ledes til samlebrønd mod nord øst, hvorfra det ledes via dræn til Trend å.

Ensilagesaft fra plansiloerne og overfladevand fra området foran råvarehuset udsprinkles på marken sydvest for anlægget, som ansøgt i tidligere miljøgodkendelse. Der laves overløb til gyllesystemet fra samlebrønden.

Vand fra pladsen med stald 5 ledes til gyllesystemet.

Spildevand fra vask af malkeanlæg ledes til gyllesystemet.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes at husdyrbruget har foretaget foranstaltninger for at mindske vandforbruget, bl.a. anvendes vand fra forkøling af mælken til opvarmning af stuehuset og til vask af malkestalden.

De generelle regler sørger for at minimere risikoen for forurening af vandressourcen. Ligeledes håndteres overfladevand og restvand på en forsvarlig måde efter reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

2.11. BAT – ammoniak (B9, D1b, D1c)

Ejendommen skal leve op til BAT-krav, da der er en ammoniakfordampning på over 750 kg NH₃-N/år.

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget. De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

For eksisterende stalde hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

I den tidligere godkendelse var der stillet vilkår til skrabning af gulve i sengestalde (bagskyl, kanal eller ringkanal). Spalteskrabere er ikke længere på teknologilisten, da undersøgelser har vist, at spalteskrabere ikke har effekt på ammoniakfordampningen. BAT-kravet er derfor genberegnet uden spalteskrabere i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledning.

Alle eksisterende stalde hvori der ikke foretages udvidelser eller ændringer lever op til BAT. Nye staldafsnit lever også op til kravet om BAT når der etableres enten dybstrølesssystemer eller fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er beregnet til 3.603 kg NH₃-N/år (kun stalde).

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde					
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c	
Stald 1	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16	
Stald 1	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84	
Stald 1	Alle kvæg; Sengestald med fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,68	
Stald 2	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84	
Stald 2	Alle kvæg; Sengestald med fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,68	
Stald 4	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84	
Stald 5 (ny)	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84	
Stald 3	Alle kvæg; Sengestald med fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,68	
Stald 3	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84	

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

I det nye produktionsareal i stald 5 (kalvevogne) etableres der dybstrøelse, hvilket anses for BAT i nye stalde.

I udvidelsen af sengebåsestalden i stald 1 etableres der sengestald med fast gulv (angivet som "worst case, se afsnit 2.4 for beskrivelse af gulvet). Dette staldsystem anses ikke for BAT i nye stalde, og stalden vil efter udvidelsen derfor umiddelbart ikke kunne leve op til krav om BAT. Ammoniakfordampningen i denne del af stalden er beregnet til 39 kg N højere end det vejledende BAT-krav. Der søges om dispensation fra BAT-kravet, se nedenstående.

Ansøgning om dispensation fra kravet om BAT

Der søges om dispensation fra kravet om BAT efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 5 med den begrundelse, at der er tale om en mindre udvidelse af en eksisterende stald. Det

vurderes ikke proportionelt at etablere referencestaldsystemet, forsuring i stalden eller teltoverdækning af gyllebeholderen, når der kun er tale om en mindre udvidelse der skal fungere i sammenhæng med den eksisterende stald.

Der foreslås et alternativt niveau på 3642 kg NH₃-N/år for ammoniaktabet (fra stalde) ved anvendelse af BAT (se nedenstående tabel). Baggrunden for forslaget ses i nedenstående afsnit vedr. alternative staldsystemer/teknologier.

Samlet BAT beregning						
	Stalde	Lagre	Total			
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3642	906	4548			
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3642	906	4548			
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0			
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja			
Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT						
Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens begrundelse		
3603	3642					
Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)
(#523072) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1147	1,16	1	1331		
(#523074) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	100	0,84	1	84		
(#688302) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	50	0,89	1	45	84	
(#523084) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	459	0,84	1	386		
(#523088) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	793	1,68	1	1332		
(#523090) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	85	0,84	1	71		
(#523228) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	75	0,84	1	63		
(#544770) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	125	1,68	1	210		
(#544771) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	97	0,84	1	81		

Vejledende ammoniaktab opnåelig ved anvendelse af BAT, samt ansøgers forslag (fra husdyrgodkendelse.dk).

Alternative staldsystemer/teknologier

Referencestaldsystem: Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb

Udvidelsen er lavet for at skabe tilstrækkelig plads pr. ko til at opfylde arealkrav og samtidig kunne opretholde produktionen. Der skal derfor være fri adgang mellem det nye staldområde og den eksisterende sengebåsestald. Der er tale om et mindre område på ca. 4 x 12,4 m, der ændres fra dybstrøelse til sengebåsestald. Der var således ikke en underliggende gyllekanal før ændringen. Af praktiske hensyn, og da den eksisterende skraber skulle forlænges til at skrabe området, er området støbt som et fast gulv. Gulvet hælder mod det eksisterende spaltegulv. I den lille udvidelse har det ikke været praktisk muligt at lave et klassisk fast drænet gulv m. skraber og ajledræn. Herudover henvises der til klagenævnets afgørelse MKN-130-00185, hvor det ikke vurderes at der er grundlag for at stille krav om BAT ved en mindre udvidelse af staldanlægget.

Teltoverdækning af gyllebeholdere

Da der er tale om en kvægbesætning er overdækning af gyllebeholderen for dyr til, at det kan betragtes som BAT i sig selv (over 100 kr. pr kg N), ifølge standardberegningerne for overdækning af gyllebeholdere³.

Forsuring

Ifølge Miljøstyrelsens beregninger er der en årlig meromkostning på ca. 62.500 kr.⁴ i investeringsomkostninger ved at etablere et forsuringsanlæg (driftsomkostninger og inflation ikke medregnet). Det reelle behov for ammoniakreduktion i forhold til BAT i det aktuelle tilfælde er på 30 kg N. Dette giver en pris for reduktionsomkostningerne på mindst (62.500 kr./ 39 kg N) = 1.602 kr./ kg N.

Jf. Miljøstyrelsens vejledning⁵ vurderes det ikke proportionelt at anvende en enkeltteknologi med en reduktionsomkostning der overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N pr. år. Reduktionsomkostningerne ved etablering af forsuringsanlæg i tilbygningen er på mindst 1.602 kr./ kg N, og overstiger altså langt de 100 kr./kg N jf. proportionalitetsprincippet. Ud fra en økonomisk betragtning vurderes det altså ikke proportionelt at etablere et forsuringsanlæg i tilbygningen.

Vurdering af BAT – ammoniak

I eksisterende stalde, hvor der ikke foretages renoveringer eller ændringer i staldsystemet, stilles der ikke krav om ammoniakreducerende teknikker, da det vil være uforholdsmæssigt dyrt at integrere i forhold til den effekt der vil kunne opnås.

Stald 5 (kalvevogne) etableres med dybstrøelse, hvilket anses som værende bedst tilgængelige teknologi. Dermed overholdes det vejledende BAT krav for stalden.

Udvidelsen i stald 1 etableres med fast gulv m. skraber. Da der kun foretages en mindre ændring i en eksisterende stald, vurderes der ikke at være grundlag for at stille krav om BAT til ændringen. Desuden vurderes det ikke proportionelt at etablere gylleforsuring i stalden eller teltoverdækning på en gylletank. På baggrund heraf vurderes det at BAT niveauet ved ændringerne i de eksisterende stalde er overholdt på trods af, at der mangler 39 kg NH₃-N/år for at nå det vejledende BAT-krav for stalden.

2.12. Grænseoverskridende virkninger (B10, D1b, D1c)

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (D)

3.1. Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)

Den generelle lovgivning som omfatter produktion af husdyr samt drift af markarealer er løbende under revision og opdateres årligt. Det er således det erhverv i Danmark som er mest reguleret og hvor der konstant er fokus på eventuelle risici.

Den generelle regulering omfatter både befolkningen og menneskers sundhed. Der er således lavet regler for hvor meget og hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produktet kan sælges. Derudover er der grænseværdier for lugt

³ Tabel 4 i Teknologiblad: Fast overdækning af gyllebeholder, Miljøstyrelsen 11.11.2010

⁴ Tabel 2, Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved forsuring (Malkekvæg), Miljøstyrelsen 2011

⁵ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer), Miljøstyrelsen 2011

og støj samt støv for at sikre nærmeste naboer mod en direkte gene ved den daglige drift. Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodekser udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen. Det er typisk bestemte fodermidler og f.eks. begrænset brug af slam som gødning middel.

3.2. Påvirkning af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (D1c)

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af generelle regler vedr. anvendelse og udbringningstidspunkter for husdyrgødning og sprøjtemidler, og er derfor ikke beskrevet yderligere her.

Risikoen for påvirkning af jordarealer fra selve anlægget kan primært sættes i forbindelse med opbevaring og håndtering af evt. olier og kemikalier. Dette er nærmere beskrevet i afsnit 2.10.3. og vil derfor ikke blive beskrevet yderligere her. Risikoen for udsivning af gødningsstoffer fra anlægget er minimal, da stalde, gyllerør og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer.

Der vurderes ikke at være risiko for erosion forbundet med det ansøgte projekt.

Vand herunder grund- og overfladevand

Vandforbrug og mulighederne for at minimere vandforbruget er beskrevet i afsnittet 2.10.5.

Gyllebeholderne kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol.

Der er desuden udarbejdet en beredskabsplan som skal sikre, at der er en plan for hvordan et evt. utilsigtet udslip af flydende husdyrgødning håndteres bedst muligt i forhold til at mindske påvirkningen af vandmiljøet.

Luft og klima

Forurening af luften sker primært gennem ammoniakfordampning og støv fra produktionen. Disse emner er belyst i afsnit 2.7 (husdyrbrugets ammoniakemission) og 2.9.2 (Støv). Klimaet påvirkes primært gennem energiforbrug og transporter til og fra husdyrbruget. Disse emner er belyst i afsnittet vedr. transporter (2.9.6) og afsnittet vedr. energi (2.10.4).

Vurdering

Da stalde, gyllerør og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der ved normal drift ikke kan ske udsivning af næringsstoffer fra anlægget. Opbevaring af olie og kemikalier sker desuden på en måde, som reducerer risikoen for forurening af jord og vand. Ved et utilsigtet udslip af gylle fra gyllebeholderne eller evt. brand, foreskriver beredskabsplanen hvordan husdyrbruget skal agere for at minimere omfanget af en forurening.

3.3. Risici for større ulykker eller katastrofer (D1c)

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld i vedlagte beredskabsplan.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

Derudover vurderes det at den generelle lovgivning har indarbejdet risici for større ulykker og katastrofer, således der ikke sket utilsigtet forurening af det omkringliggende miljø. Det vurderes at brand ikke udgør nogen anden fare for det omkringliggende miljø end hvis det var et parcelhus, da installationerne udgøres af identiske materialer.

Det vurderes således at projektet ikke er sårbart i forhold til ulykker eller større katastrofer.

3.4. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (D1d)

Alternativer til nye anlægsdeles placering

De bygningsmæssige ændringer der foretages i forbindelse med det ansøgte projekt, er etablering af et område med kalvevogne (stald 5), en mindre udvidelse af sengebåsestalden i stald 1, samt opførsel af en ny gyllebeholder (gyllebeholder 3). Ændringen i stald 1 samt opstilling af kalvevognene er etableret.

Alternativer til ændringen af sendebåsestalden i stald 1 er beskrevet i afsnit 2.11.

Alternative placeringer af den nye kalvestald er overvejet. Den eksisterende kalvestald er nedslidt og der er ikke tilstrækkelig plads til den ønskede drift. Der er ikke andre bygninger der står ubenyttede hen, hvori kalvene kunne placeres. Det er derfor nødvendigt at finde en anden løsning til kalvene, hvorfor der er opsat kalvevogne. Kalvevognene er placeret på et område med læ og nær de eksisterende stalde. Området er derfor ideelt til kalvevognene, og der vurderes ikke at være andre mere egnede steder til vognene på husdyrbruget. Der er tidligere overvejet en anden løsning med opførsel af en ny kalvestald, men denne er fravalgt.

Alternative placeringer af den nye gylletank er overvejet. For at kunne samle rørføringer, samt holde gylletankene placeret samlet for at give det bedst landskabelig indtryk, skal den nye gyllebeholder placeres nær en af de eksisterende beholdere. Området nord for stald 2 og gyllebeholder 1 skal anvendes til afgræsning af kvierne. Det er derfor ikke ønskeligt at placere en gyllebeholder i området. Ligeledes vurderes denne placering at være en landskabeligt set dårligere løsning, da en ny gyllebeholder vil virke fremtrædende foran det i forvejen åbent placerede staldanlæg. En maskinstation udbringer gylle fra produktionen. For at mindske smitterisici, er den ansøgte placering den bedste løsning, da transporter med udefrakommende køretøjer herved mindskes. Den ansøgte placering vurderes at være den bedste landskabelige løsning, da der er eksisterende veletableret beplantning langs Morumvej mod vest og en skovlignende beplantning samt læhegn mod nord og øst. Herudover stiger landskabet med mindst 10 m mod nærmeste naboer mod sydvest, og da beholderen vil fremstå med den eksisterende beplantning med baggrund set fra naboerne, vil den ikke fremstå visuelt markant set fra naboerne mod sydvest. Desuden kan den eksisterende rørføring til gyllebeholder 2 videreføres til den nye beholder.

Alternativer til valg af teknologi

I eksisterende stalde er der ikke vurderet på alternativer til valg af teknologi, da der ikke er integreret teknologier i anlægget udover de eksisterende staldsystemer. Se afsnit 2.11.

0-alternativet

0-alternativet beskriver den situation hvor husdyrbruget kører videre på den eksisterende godkendelse. Den eksisterende godkendelse er låst på antallet af malkekøer og opdræt. En sådan godkendelse vil på et tidspunkt blive utidssvarende, da husdyrbruget har behov for at kunne justere produktionen efter markedet.

Med en godkendelse efter husdyrbruglovens §16a gives der mulighed for en udvidelse af staldanlæg og produktionsarealer. Flexmodellen giver mulighed for at husdyrbruget løbende kan justere produktionen mellem dyregrupper. Dette giver mulighed for hurtig omstilling og optimal udnyttelse af produktionsanlægget med lavere omkostninger til følge.

Vurdering i af alternative løsninger

Samlet set vurderes den valgte placering af stald 5 at være den bedste ud fra hensynet til produktionen. Placeringen vurderes også at være god i forhold til naboer og indpasning i landskabet. Placeringen af gyllebeholder 3 vurderes at være den bedste driftsmæssige løsning og den løsning der påvirker de landskabelige forhold mindst muligt.

Bilag 1. – Anlægstegning

Bilag 2. – Oversigt over produktionsarealer

Bilag 3. – Beregning af produktionsareal

Stald 1 (kostald)				Nakkebomsareal, stald 1 (kostald)			
Staldsystem: Sengestald m. spalter (bagskyl)	længde	bredde	areal (m ²)		længde	bredde	areal (m ²)
Vestside af foderbord	46,4	12,4	575,36	Sengebåse vest	46,4	0,77	35,728
Nakkebomsareal vestside			-69,253	Sengebåse ø, vest (syd)	17,3	0,97	16,781
Østside af foderbord	46,4	12,4	575,36	Sengebåse ø, vest (nord)	18,4	0,91	16,744
Nakkebomsareal østside			-67,827	I alt			69,253
Nødudgang midt	1,4	2,4	-3,36	Sengebåse øst	45	0,75	33,75
Opsamlingsplads	12,4	11	136,4	Sengebåse ø, øst (syd)	17,3	0,97	16,781
I alt sengestald			1147	Sengebåse ø, øst (nord)	18,4	0,94	17,296
Nyt i ansøgt drift: 50 m ² sengestald				I alt			67,827
Staldsystem: Dybstrøelse	længde	bredde	areal (m ²)				
Sydvest	12,4	12	148,8				
I alt dybstrøelse			149				
I ansøgt drift ændret til 100 m ² dybstrøelse							
Stald 2 (ungdyrsstald)				Nakkebomsareal, stald 2 (ungdyrsstald)			
Staldsystem: Sengestald med fast gulv	længde	bredde	areal (m ²)		længde	bredde	areal (m ²)
Nordside af foderbord	75	12,35	926,25	Sengebåse nord (vest)	44,1	0,76	33,516
Nakkebomsareal			-133,387	Sengebåse nord (øst)	30,9	0,92	28,428
i alt			793	Sengebåse ø, vest	17,2	1,1	18,92
				Sengebåse ø, midt	17,8	1,1	19,58
Staldsystem: Dybstrøelse m. fast ædeplads	længde	bredde	areal (m ²)	Sengebåse ø, øst	23,7	1,39	32,943
Sydside af foderbord	71,7	6,4	458,88	I alt			133,387
I alt dybstrøelse			459				

Stald 3 (separation m.m.)			
Staldsystem: Sengestald m. fast gulv	længde	bredde	areal (m ²)
Vestside	21,6	5,4	116,64
Nakkebomsareal, vestside	20,6	0,79	-16,274
Midt (nord)	7,2	3,4	24,48
i alt			125

Staldsystem: Dybstrøelse	længde	bredde	areal (m ²)
Østside	17,4	5,6	97,44
I alt dybstrøelse			97

Stald 4 (kalvestald)			
Staldsystem: Dybstrøelse	længde	bredde	areal (m ²)
Kalvebokse	14	1,4	19,6
Skæv kalveboks			0,5
Østside	14,7	3,9	57,33
Boks syd	2,6	3	7,8
i alt			85

Stald 5 (nye kalvevogne)				
Staldsystem: Dybstrøelse	Antal	længde	bredde	areal (m ²)
kalvevogne	10	5	1,5	75
i alt				75

Bilag 4. – Transportveje og potentielle genekilder

